

PUBLISHED BY TRIGLAV PTY. LTD.
FOR SLOVENIANS IN AUSTRALIA

YEAR/LETO 6

FEBRUAR, 1976

No/ŠTEV. 19

PREŠERNOVA AKADEMIJA V SYDNEY-U

V soboto 7. februarja sem bil prijetno presenečen. Nekako bojzljivo sem se odzval vabilu na akademijo, ki jo je na čast Prešernu pripravil klub 'Triglav' v Ashfieldu; bojzljivo zaradi kvalitete prireditve, predvsem pa bojzljivo zaradi strahu, da bo dvorana ob tej priliki pač prazna. Iz dolgoletnih izkušenj namreč predobro vem, da so dobro pripravljene kulturne prireditve naših organizacij ne samo plehke temveč tudi zelo slabo obiskane. Kjer ni plesa in pa pijače, tja rojaki le neradi hodimo. Tokrak je bila v moje veliko veselje izjema: nad 350 obiskovalcev in dokaj kvaliteten in zelo pester program. V kratkem — **TA VECER SEM BIL PONOSEN, DA SEM SLOVENEK, POSEBNO ŠE SLOVENEK V AVSTRALIJI!**

Spored so otvorili 'Andrejčkovi fantje' iz St. Marysa s pesmijo Lepa Gorenjska, ki so jo prav dobro zaigrali, kakor tudi naslednjo Na zdavje. Otvoritvene besede napovedovalca v osebi klubskega tajnika g. Staneta Petkovška so nas prepričale, da imamo v dvorani kaj pisano družbo i n dokaj zanimivih osebnosti med njimi senatorja T. Mulvihilla, generalnega konzula V. Lesiča, konzula P. Čokrevskega, deželnega poslanca za Liverpool E. Bedforda, Chairmana Ethnic Communities Council-a za NSW, aldermana Jagorow-a in blagajnika iste organizacije Dr Rizniča, managerja Radio postaje 2 EA Jenny Looman, predstavnik Makedonskega in hrvaškega radija, z domače strani pa predstavnike slovenskega verskega centra in Slovenskega društva Sydney, kakor tudi predstavnike uredniškega odbora slovenskih oddaj. Miriam Jakšetič je v poduk gostom, ki niso razumeli slovensko prečitala kratek sastavek o lepoti Slovenije, nakar so muzikantje zaigrali svojo tretjo pesem Spanish Eyes.

Sledilo je tekmovanje mladih harmonikašev, pri katerem so sodelovali Joško Šajn, Nives Muha, Steven in Johny Šuštar ter Mario Korva. Prav nastop te talentirane mladine je pokazal kako potrebni so kulturni nastopi, če ne že zaradi drugega kot za to, da pride tudi naša mladina do svoje besede in izraza. Vsi harmonikarji so pokazali kvalitetno igranje, med njimi pa nekateri pravi talent za glasbo.

Po dolgem času smo zopet videli začetke igrgalske družine. Prvi na-

stop je bil malo bolj plašen, je pa v celoti zelo navdušil prisotno občinstvo ter je moral zadovoljiti tudi režiserja in glavnega 'junaka' tega dela prireditve Lojzeta Pukla.

Zaključek prvega dela programa je pripravil ansambel 'Marvica' pod vodstvom Martina Konda. Ti mladi talenti niso samo dali od sebe, kar so mogli: TAKIH ŠE NISMO VIDELI, kar je pričalo tudi nenehno odobravanje navzičih, ki se kar niso mogli ločiti od njihove glasbe.

Drugi del programa je bil namenjen proslavi pesnika dr. Franceta Prešerna. Tik pred pričetkom je prišel v dvorano državni poslanec za volilno okrožje Werriwa, pod katero spada tudi Triglavska zemlja in vodja zvezne opozicije Mr. E.G. Whitlam, ki so ga navziči prisrčno pozdravili. Pozdrav je bil tako spontan, da smo le s težavo slišali osameli 'boo' iz ospredja dvorane.

Moški pevski zbor "Triglav" v Sydneyu.

Program so pričeli z igranjem Avstralske državne himne 'Advance Australia', kateri je sledila naša slovenska himna 'Naprej'.

Slavnostni govor o Prešernu je imel slovenski pesnik in kulturni delavec iz Canberre Bert Pribac, ki je v kratkih in klenih besedah orisal smisel in pomen prireditve predvsem pa podobe Slovenca — Prešerna. Njemu je sledil nagovor Bora Šedelbauerja, ki je v izbrani angleščini predstavil avstralskim gostom našega kulturnega velikana. Po recitaciji Prešernovih pesmi v angleščini in slovenščini: Lynette Šedelbauer (v angleščini) in Rosana Jurišević (v slovenščini) sta povedali 'Slovo od mladosti', Sonja in Jasna Pukl pa sta prav tako v obeh jezikih recitirali Zdravico — je sledila Železna cesta, ki sta jo pela Marta Smuk in Lojze

Pukl.

Najprisrčnejši je seveda bil (kot vedno) nastop šolskih otrok pod vodstvom gospe Marize Ličan. Otroci so bili enotno oblečeni (dekleta v narodnih nošah) in zelo dobro pripravljene. Nastopili so: Alen Samsa, Jolanda Samsa, Joško Šajn, Marko Krobe, Karmen Kalc, Dušan Samsa, Danica Šajn in Rozemari Uljan, ki sta ubrano zapeli Mili dom in Paper Roses, Romeo Iskra, Robert Stikovič, Mihela Kalc, Tanja Kukuvec, Branko Fabijančič, Marko Iskra, John Stikovič — zaključek pa sta napravila Petra Tašner in Frank Stikovič. Ta del programa ne zasluži drugo kot pohvalo in vse priznanje.

Višek nastopa in nekaj slovesen zaključek proslavi pa je naredil Moški pevski zbor Triglava pod vodstvom pevovodje Bora Šedelbauerja. Morali ste biti tam, da ste slišali, kako mogočno in iz srca je priklopela

naša slovenska pesem. Možje in fantje — ta večer ste postali ponos slovenske skupnosti!

Pred zaključkom sta Mr Whitlam in Mr. Lesič podelila nagrade harmonikašem, za njima pa se je oglašil še tretji slovenski ansambel, znani 'Šernekov' kvartet. Kar škoda je bilo, ko se je po njihovi tretji pesmi zagnil zastor.

Prireditve je bila lepa in na kulturni višini. Take v Sydneyu še gotovo nismo imeli in je verjetno tudi dolgo ne bomo. Hvala vsem, ki so se za njo trudili, predvsem, tistim, ki so nastopali.

Upamo, da Triglav klub ne bo pozabil, da je kulturno delo prav tako potrebno, če ne še bolj, kot domača družabnost. Napravite še kaj takega in to kmalu.

Leto 1976 je

"Cankarjevo leto"

Stoletnica rojstva

10. maja 1976.

RAZMIŠLJANE

O SPOMENIKU

Kmalu bomo začeli postavljati spomenik Ivanu Cankarju. Maja meseca bo obletnica njegovega rojstva in ponosni moremo biti da bo naš največji pisatelj dobil spomenik vsaj v Sydneyu, če ga že v Ljubljani nima.

Velika zasluga gre g. Čuješu, ki se je spomnil na obletnico in dal idejo naj bi spomenik zgradila šolska mladina.

Kar je Prešeren v poeziji, to je Cankar v prozi. Bogastvo njegovih besed, oblik i n prisodob je neizmerno. Slovenščina je z njim dosegla tolikšno izrazno moč da jo bo težko preseči.

Vendar niso le besede ter njih oblika in lepota glavno kar pri Cankarju tako cenimo. Vse več so vredne misli, ki jih izražajo. S pomočjo svoje besede je Cankar tako prikazal kričeča nasprotja takratne družbe kot nihče drug. Dolga stoletja smo bili ubožci, oropani svoje vodilne plasti kosezov, že od časa uporov Ljudevita Posavskega plen tuje gospode in malo je manjkalo pa bi postali tudi prava turška raja.

V stari Avstriji in kar precej še danes je čutili med nami podzavesten odpor proti vsakemu izobraženju, razen proti duhovniku. Še vedno je za našega preprostega človeka vsak inteligent brez izjeme "škric", ki mu ni zaupati. Kd o tega še ni občutil? "Nasty letters" in obrekovanje so plačilo za še tako nesebično prizadevanje pa naj gre za urednika ali glasbenika, arhitekta ali inženirja. Tudi zdravniki niso izvzeti če se udeležujejo v javnem življenju, čeprav tuje ter potujčene gospode ni več in zobraženci med nami zelo skromno živijo. Noben narod pa ne zasluži in ne dobi svobode dokler bolj spoštuje tuje oblastnike kot pa svojo domačo, pošteno inteligenco.

Tudi Ivan Cankar je moral skozi vice dela za skupnost. Kljub temu da so njegove zasluge za slovenski narod neprecenljive, je imel za časa svojega življenja veliko nasprotnikov ter umrl v revščini. Ker je imel značaj in oster razum se je nujno moral upreti zlorabam, moral je postati reformator, socialdemokrat, "rdečkar", skratka družbeno nevaren element.

Brez dvoma bi se Cankar uprl tudi danes. Še enkrat bi se uprl gnilemu liberalizmu, ki je že zdavnaj izdal svobodo, enakost in bratstvo. Nastopil bi proti diskriminaciji ter potrošništvu zapadne družbe. Prav tako bi s še tršimi besedami kot Hruščev ali zdaj Saharov obsodil pošastno karikaturu socializma kot je poznana iz krute dobe Stalina. Kajti bil je svobodnjak.

Bistvo njegovega dela pa je izraženo s tremi besedami, ki krasijo spomenik v jeklu in granitu: "Mati, domovina, Bog."

Mislím da bomo Slovenci s temi tremi besedami investirali v Avstralijo največji kapital.

(Dalje na 2. strani)

SPOMENIK IVANU CANKARJU

Dopis je bil že zaključen, ko sem prejel iz domovine pismo. Poslal mi ga je nekdo, katerega mnenje zelo upoštevam. Zadeva napis na spomeniku in navajam dobesedno del besedila v zvezi s tem:

...“Cankarjev stavek” mati, domovina, Bog “je bil po mojem v redu, dokler je Cankar živel. Menda so ga med vojno belogardisti zlorabili. Lahko da bi ga kdo še vedno tako tretiral in s tem zlorabljal politično. Na žalost je še vedno v svetu mržnja in vojna na verski podlagi ali pa z zlorabo verskih znakov in rekov. Samo zato, da ne bi prišlo do zlorabe, kar je v celoti naša škoda, bi ta stavek črtal. Tudi ni prav da se v vsako stvar ob vsaki priliki Boga nekam tlači, zlasti če ima to lahko pri ljudeh ki so drugače nastrojeni kot mi, za posledico mržnjo, politično in osebno, kar je zelo neevangeljsko. Treba je pač biti pazljiv na posledice nekega javnega dejanja. Torej edini razlog je v tem da se prepreči pohujšanje in škoda pri tistih ljudeh, ki so sicer Slovenci, a drugačnega nazora in načina mišljenja, a tudi (istih) ciljev kot mi.”

Stvar je vredno še enkrat premisliti. Poleg tega sem prejel predlog naj bi rajši izbral napis: “Narod si bo pisal sodbo sam” in to morda v angleščini kar bi bilo zelo poučno celo za pripadnike velikih narodov. Precej sem se ukvarjal z vprašanjem s katerim Cankarjevim izrekom bi ga najbolje približali avstralski družbi in končno sem izbral najkrajšo in najbolj jedrnat sintezo.

Na žalost je res da se verski znaki in imena dosti zlorablajo, a kaj vse so že delali z ljubim Bogom! Visel ni samo na križu, ampak tudi že na vojaških praporih, čeprav evngelij sam svari pred tem. (Kdor prime za meč, bo z mečem končan!) Kljub temu pa ne najdem razloga čemu naj ne bi zapisali tega kar je Cankar sam poudaril. To je on sam, tu je njegovo najgloblje bistvo. V pojmu Boga je obsedena vsa socialna pravičnost in poštenost tudi v mednarodnih odnosih. Kdor pa ne verjame v osebnega Boga, si lahko pod njegovim imenom predstavlja resnico, dobrotu, lepoto, skratka vse kar se mu zdi po vesti pravično, vključno revolucionarno prizadevnost za napredek človeštva. Zlorabe najvišjih vrednot pa niso nič novega pod soncem. Bile so že in bodo še.

Če bo prav zaradi preteklih zlorab božjega imena spet prišlo pohujšanje v dolino šentflorjansko, naj le pride! Cankar ga je tako in tako že vajen.

“Narod si bo pisal sodbo sam” je zelo globoka resnica in tudi vredna da se jo vkleše v kamen. Vendar nam ne gre le za poudarek neke globoko resnočne ugotovitve, nam gre za vodilo.

Kot avtor spomenika sem povedal svoje mnenje. Quod scripsi, scripsi. Zdaj pa ga naj še drugi da ne bo opravljanja češ da se “Triglav” ne ozira na mnenje Slovencev. Zato pozivam rojake, ki jim je stvar pri srcu, naj pismeno sporočijo uredništvu “Triglava” ali naj napis ostane kot je, ali naj ga zamenjamo s predlaganim. Če bo več kot polovica dopisov za napis “mati, domovina, Bog” bo ostal, če ne, bo zamenjan z “narod si bo pisal sodbo sam”. Še je čas. Zavedati se moramo da bo spomenik stal v Sydneyu morda več stoletij. Tu ne podirajo spomenikov vsakih dvajset let kot v Evropi. Odločamo za dolgo, dolgo dobo.

Ing. Ivan Žigon.

Ob zaključku prvega šolskega leta Triglavske dopolnilne šole v Canley Vale 20. decembra 1976, je mladina te šole obljubila, da bo 19. decembra 1976 na Triglavu v Sydneyu postavila spomenik enemu največjih sinov slovenske zemlje, pisatelju Ivanu Cankarju. Istočasno je svoje novo šolsko leto 1976 proglasila za CANKARJEVO LETO. Ker naj bi bil spomenik simboličen dokaz zveze med narodom doma in rojaki v Sydneyu, se je šolsko vodstvo obrnilo za sodelovanje na SLOVENSKO IZSELJENSKO MATICO, ki se je z veseljem pridružila ideji naše mladine in bo darovala za spomenik bronasti del — odlitek Cankarjeve glave. Ta del je SIM zaupala akademskemu kiparju, profesorju ZDENKU KALINU v Ljubljani. SIM je idejo o postavitvi Cankarjevega spomenika z navdušenjem pozdravila, saj bo to prvi spomenik v Avstraliji, ki ga bodo postavili Slovenci, oziroma tudi Jugoslovani in to še Cankarju, KI GA NITI V LJUBLJANA NIMA!

NAČRT SPOMENIKA

Načrt spomenika, ki bo v obliki 4 in pol metra visoke piramide, je za šolo brezplačno izdelal slovenski arhitekt g. ing. IVAN ŽIGON. Načrt je že do podrobnosti izdelan in je bil ves mesec razstavljen na oglasni deski kluba Triglav. Skico spomenika bomo za širšo javnost objavili v naslednji številki “Triglava” — aprila meseca.

DENARNA SREDSTVA

Ker šolska mladina s svojimi prirreditvami ne zmore potrebnih denarnih sredstev, se obrača NA ROJAKE ŠIROM AVSTRALIJE, da ji pri zbiranju denarja pomagajo. Vsi darovalci, ki bodo za spomenik dali vsaj \$5, bodo imeli svoja imena na plošči na spomeniku. Šola “prodaja” kamne za spomenik in sicer: Temljni kamen \$50, ostali kamni pa so po najmanj \$5. Otroci vas prosijo, da jim takoj priskočite na pomoč z nakupom vsaj enega kamna. Denar pošljite na naslov blagajničarke naše šole gđc. ROSANE JURISJEVIČ, 23 Franklin Rd.,

MOOREBANK, N.S.W., 2170.

Za poslani denar boste prejeli uradno potrdilo, razen tega bomo objavili imena vseh darovalcev v “Triglavu”. Razumljivo je, da bo šola z isto hvaležnostjo sprejela vsak, še tako majhen dar, saj vsi vemo, da je včasih več moralne vrednosti v 20 centih kot pa v 20 dolarjih.

PRVI DAR

Slovenski klub Triglav v Sydneyu je kupil PRVI TEMELJNI KAMEN za spomenik s prispevkom \$50. Prav tako je daroval še nadaljnih \$50 dolarjev šolski mladini, da bo tudi ona intela pri tem spomeniku svoj temeljni kamen. Društva in posamezniki — posnemajte! Naj mladina postavi spomenik tudi v vašem imenu in z vašo pomočjo!

PESNIK DOMOVINE

Medtem ko drugi narodi proslavljajo za svoj narodni praznik vojaške zmage in nekateri celo junaške poraze, medtem ko eni narodi častijo svoje vojskovodje, mi Slovenci, men- No 36

da EDINI med vsemi narodi proslavljamo kot svoj narodni praznik človeka, ki je pisal lepe pesmi. In tisti med nami, ki so se pobratili z muzami, pa čeprav zdaleč ne tako uspešno kot Prešeren, se čutimo počaščenji, ker najvišje priznanje slovenskega naroda so vsakoletne Prešernove nagrade in največji dan, je dan njegove smrti. Med Slovenci so pesniki počaščeni. Vsak kmet ve za Prešerna, vsak človek za Gregorčiča in za Slomška in še za mnoge druge.

Pripomba uredništva: Z ozirom na željo šolske mladine, da bi pri postavljanju spomenika sodelovali vsi Slovenci v Avstraliji brez ozira na kakršne koli razlike, je uredništvo “Triglava” pripravljeno izvesti predlagano glasovanje g. ing. Žigona a to pod sledečimi pogoji:

1. V poštev bodo prišla le pisma s polnim imenom in naslovom glasovalca,
2. Vsak sme predlagati tudi kak drug napis oziroma geslo,
3. Vsi dopisi spredlogi morajo biti v uredništvu najpozneje do 31. marca 1976,
4. Končno odločitev o napisu bodo imeli otroci slovenske šole, ki spomenik postavlja in njihovi starši.

Uredništvo vas vabi, da res številčno razpravljate o danem predlogu.

Tudi Škoti častijo Burnsa in pa Itallijani Danteja, Grki Homerja, Angleži pa Shakespearja. Morda vsak Skot ve za Burnsa, toda le malokateri Italijan je prebral Danteja in šolski mladini je dandanes menda Shakespeare v nadlogo, če je res, kar pravi današnja šolska mladina.

Moram tudi povedati, da nobeden od teh velikih narodov ni postavil svojemu pesniku tako lepega in velikega spomenika kot smo ga mi Slovenci postavili svojemu pesniku v svojih srcih, v kamnu in v narodnem prazniku.

Minilo je že 21 let odkar sem imel priliko govoriti o Prešernu na javnem mestu in ko sem te dni prebral tisto kar sem takrat napisal, me ni sram, ampak bi rad povzel nekaj stavkov za nas vse, ki smo tukaj v novi domovini, vendar na grudih, ki nam je včasih še zmira tuja.

Bilo je pred mnogimi leti, takoj po vojni, ko sem doma ob peči prebiral Prešernove pesmi; takrat jih še nisem prav razumel, vendar sem užival ob branju. Bile so mi lepe in milozveneče, nekatere so bile tako preproste, da sta jih razumela tudi oče in mati, ki sta me tiho poslušala ves čas. Ko sem končal sta hotela vedeti, kdo jih je napisal, kdo je tako lepo povedal svoja čustva. Potem sem moral pozno v večer pripovedovati o Prešernu, o njegovem življenju in o slovenskem narodu. Kot po navadi so tudi tisti večer prišli sosedje k nam in prisluhnili tudi oni otroški besedi o Prešernu. O njem nisem vedel mnogo, vendar sem jim povedal, vse, kar sem znal. — Preprosta kme-

tica iz Bertokov, ki je znala komaj za silo brati je, zavzeto poslušala sina, kako ji je bral njegove poezije! To se je zgodilo pred dvajsetimi leti, toda zgodilo bi se lahko tudi pred sto štiridesetimi leti, ko je izhajala v Ljubljani Kranjska Čbelica. Preprost kmet s Plavij, ki jo je dobil v roke, si je takrat iz nje izpisal Prešernove pesmi v zvezek, ki se je ohranil do danes. To dokazuje, da naše ljudstvo ljubi Prešerna, da ga je ljubilo že takrat, ko je bil še nepoznan, ko so le kranjski kmetje govorili o nekem doktorju, ki piše pesmi zoper gospodo. Saj je bil Prešeren v bistvu preprost človek, sin slovenskega ljudstva, in v pesmih je izražal to, kar so takrat čutili Kranjci, Gorenjci, Dolenjci, štajerci in tudi Istrani, vsi Slovenci. Pel je preprosto, lepo in vendar mogočno. Njegovi verzji niso izumetničene besede, niso sanjarje, ampak živa pesem, polna vsebine, ki ni izražala samo tedaj kulturnega in političnega programa našega naroda ampak ga izraža tudi sedaj, saj je še le danes doživel tisto priznanje, ki mu gre kot pesniku evropskega formata.

In če prav razmislimo, se je naš narod ohranil, ker je skozi najhujše težave ohranil spoštovanje do domače besede in do svojih kulturnih delavcev. Med njimi je bil in je še PREŠEREN najsvetlejša zvezda. Med tem, ko so naši političarji mešetarili z našo usodo na Dunaju, v Rimu, Berlinu, Moskvi ali še kje drugje, so se naši Prešerni in Cankarji in Kosoveli borili s svojo mogočno besedo med našim preprostim narodom in ga ohranjali.

Ali ni čudno, dragi rojaki, da nocoj proslavljamo praznik svojega pesnika in praznik naroda iz katerega izhajamo v tem velikem mestu, tu spodaj na koncu sveta in da so tu med nami predstavniki naroda, ki nam je nudil zatočišče, ko smo zapustili stari dom, ker so se nam zdele stvari pretesne in pretrde zavolj vonj ali povojnih razmer.

Ko dajemo pomena tej naši prireditvi, nam prihaja na misel, da s tem čutimo vse kar je najlepšega v našem narodu, da častimo svoj narod in umetnost, kajti ni lepšega od tistega, kar človeški um ustvari v svojem navodilu in ljubezni.

Mnogokrat sem se na žalost srečal z otroci slovenskih staršev, ki jih je bilo sram, da so iz Slovenije, Jugoslavije. Nek predsodek imajo, češ glej tuje, imajo znamenite ljudi in seveda rod bi se istovetil s tistim, kar je veliko, čaščno.

No, povejte svojim otrokom, da Prešeren je mogočnejši od Byrona v svojih baladah, da so njegovi sonetje lepši, mnogo lepši od Petrarkovih ali Shakespearjevih, povejte jim, da je slovenska beseda enakovredna ali pa še lepša od tuje, samo naučiti se je morajo. Povejte jim, da čeprav je zdaj tu naša nova domovina, smo tudi iz stare prinesli mnogo lepega, kar je vredno ohraniti in čislati.

In povejte jim, da če je slovenska kultura premalo znana tu od zunaj, je njihova dolžnost da jo pokažejo sosedom in drugim narodom, da prevedejo naše pesnike in pisatelje v angleščino, da pripravijo razstave slovenskih slikarjev, da sodelujejo pri prireditvah, kjer se kažejo narodni običaji.

(Dalje na 3. strani spodaj)

LESS TERRIBLE IS THE NIGHT...

"Less terrible is the night in black earth's bosom than days of slavery under the bright sun."

English speaking people acquainted with the rise and growth of literature will probably find it difficult to understand how in a small country like Slovenia, poetry of more than local significance and interest could have arisen.

Even more difficult will be for some to clarify this in a few minutes; but let us look back in the history, where the Slovenian nation was subjected to occupation by successive enemies: Germans, Turks, French, Austrian.

From Protestant literature of translated bible, trying to convert the Turks to Christianity, passive submission to Catholicism in the 16th century — all promises were broken. Catholic universalism was equally unable to understand the Slovenian social and cultural aspirations. Maria Therese and Emperor Josef introduced some reforms; conditions improved.

Religious writings began to yield to secular literature. A modest, but a real start was achieved.

French revolution and Napoleonic wars created new conditions. For a short period Slovenian Territory became free from their thousand years' of Germanic bondage. Changes of this kind started to split the thoughts and feelings of the Slovenians as they did those of many European nations. From then on all their political, social and cultural existence bears the stamp, either of loyalism or of revolution.

Metternich's absolutist regime worsened the split. Clergy and conservative supported the "statu quo", common people once again had to submit to the German baronial yoke.

To this new dissidence the Slovenian nation replied with the poetry of FRANCE PREŠEREN.

France Prešeren was born in 1800, became a qualified lawyer at the University of Vienna and an assistant in the state financial service.

With the help of his friend Matija Čop, Prešeren introduced into Slovenian poetry the best established metres and forms of Romance and other literatures. These forms helped him to achieve complete clarity and freedom of poetical experience, image and expressions. For this reason Prešeren showed in his sonnets, stanzas, tercets, romances, gazelles and ballads not only his own image, but also the fate of the modern man and artist in a nationally unawakened and socially divided milieu. To the

Pred tedni sem bral v eni strokovnih revij, da je poezija vrhunec človeške simbolike, človeškega izraza, kajti beseda lahko vse izrazi, lepoto in grobijo, sramoto in ponos, veličino in majhnost. To ni povedal pesnik, ampak človek, ki se ukvarja z računalniki, kjer je simbolika vsevažna.

Ali ni dobro, da damo to priznanje tudi našemu Prešernu v katerem pride do vrhunca lepota jezika in zamisel složnosti in bratstva med narodi, predvsem pa v samem slovenskem narodu.

(B. Pribac — na Prešernovi akademiji v Ashfieldu 7.2.76.)

reactionaries his poetry was of course offensive, immoral and revolutionary. They rightly saw in it the ideoas of national and spiritual liberation for Slovenian people as a member with equal rights in the family of civilised nations.

At the dawn of the national and social struggles which shortly before his death in 1849 broke out in the territory of old Austria, Prešeren treated a most vital national and human testament which epitomized the thousand years of neglected development of his own country. The encouraged people in their struggle for freedom, while making the Slovenian language fit for new artistic as well as scientific tasks.

Prešeren's poetry helped the Slovenians to become a real nation. It was with them throughout their many struggles for liberation, particularly against the thresh of annihilation during the second world war.

The same spirit is now carrying them along the road to prosperity — where for the first time in history they enjoy the freedom as equal partners, more than ever anxious to keep in close contact with those cultural values of the West which are so violent in Prešeren's work and which still continue to inspire the best minds of the nation.

"Less terrible is the night in black earth's bosom than days of slavery under the bright sun!"

(Speech by Mr. B. Šeldelbauer at the Prešeren's day celebration in Ashfield — 7.2.76.)

PREŠERNOVA PROSLAVA

Sedmega februarja smo proslavili obletnico smrti FRANCETA PREŠERNA. Ta dan nam bo za vedno ostal v spominu, saj je bila prva popolnoma kulturna proslava Slovencev v Sydneyu. Pri proslavi sem tudi jaz sodelovala skupno z ostalimi učenci in učenkami Triglavske dopolnilne šole.

Na proslavo je prišlo veliko ljudi, Slovencev in Avstralcev. Udeležil se jo je tudi Mr. Whitlam, naš državni poslanec, s svojo soprogo.

Sestrična Rozmeri Uljan in jaz sva sprejeli Mr. in Mrs. Whitlam. Njej sva v imenu šolske mladine poklonili slovenski šopek, njemu pa čudovito lepo knjigo v angleščini "SLOVENIJA". Daru sta bila zelo vesela.

Program prireditve mi je bil zelo všeč. Zelo sem bila ponosna, ko je moj brat Joško Šajn, prejel nagrado najboljšega harmonikaša. Zelo mi je bilo tudi všeč igranje MAVRICE, posebno pa me je nadušilo petje novega Triglavskega moškega zbora, ki ga tako pridno uči in pripravlja za nastope g. Boro Šedelbauer.

Hvaležna sem naši učiteljici gospej MARIZI LIČAN za ves trud, ki ga je z nami imela pri pripravljanju šolskega dela prireditve. Med šolskim programom sva z Rozmeri zapeli "Moj dom" in "Paper roses." Bili sva srečni, ko so nama navzoči prisrčno zaploskali.

Kakor jaz, tako tudi drugi šolski otroci težko čakajo na naš prihodnji nastop — 9. maja, ko bo 100 letnica Cankarjevega rojstva. Nas boste prišli pogledati?

Danica Šajn

Del občinstva na šolski proslavi 20.12.75.

NEKAJ O PREŠERNOVI AKADEMiji

V domovini je 8. februar, dan obletnice smrti Franceta Prešerna, narodni praznik. Zato je prav, da se je tudi avstralska slovenska skupnost spomnila tega velikega moža in pridelila v mestni dvorani Ashfielda svečano celovečerno akademijo. Slovensko društvo Triglav v Sydneyu si je zadalo dolžnost, da to izvede. Pripravilo in pridelilo je to predstavo v splošno zadovoljstvo prisotnega občinstva. Vsem sodelujočim prav lepa hvala za trud in požrtvovalnost. Proslava je bila na primerni višini in ni treba kaj oporekati. Bilo je nekaj spotakljajev pri poedinih točkah, kar pa celotne izvedbe ni prav nič motilo. Razne take nevspečnosti lahko v prihodnje odpadejo. Ravnanje naj se po pevskem zboru, ki je svoje vaje pred nastopom pomnožil in zato tudi kar dobro uspel. VELIKO VAJE in USEPEH JE ZAGOTOVLJEN!

Dvorana je bila vsled dobre akustike zelo dobro izbrana. Čeprav zelo prostorna, je bila skoraj popolnoma zasedena, posebno spričo dejstva, da je bila prireditev v svojem večjem obsegu prva te vrste. Celovečerna in "brez plesa". Sleherni je odhajal s proslave s polnim zadovoljstvom, saj sem videl in srečal same smehljajoče se in vesele obraze. Lahko je res žal onim, ki se tega kulturnega večera niso udeležili. Poleg prireditelja se je proslave udeležilo zelo številčno Slovensko društvo Sydney s svojim predsednikom g. Ovičajem na čelu. Tudi slovenska cerkvena skupnost je bila prisotna s svojimi vidnimi predstavniki. Pogrešali pa smo nekaj dobro poznanih obrazov iz slovenskega življenja v Sydneyu, ki bi se morali bolj kot kdorkoli zavedati, da je Prešernova proslava vseobča in za slehernega zavednega Slovenca!

Med udeleženci so bili tudi predstavniki avstralskega in jugoslovanskega javnega življenja, katere je občinstvu z aplavdiranjem predstavil tajnik Triglava g. Petkovšek. Tudi slednji so zasledovali spored z velikim zanimanjem. Posebno za angleško govoreče goste je bilo presenečenje, da jim je bil naš veliki pesnik predstavljen v poeziji v njih lastnem jeziku. Skratka, vsa akademija je dala vtis splošnega zadovoljstva.

Sedaj pa še nekaj o sami izvedbi programa:

Ne bom se spuščal v pobrodosti posameznih točk, saj so vsi udeleženci vložili dovolj truda v nastop. Točke sporeda so se vrstile druga za drugo brez vsakih posebnih motenj in so bile zelo pestro izbrane. Tako, da ni bilo dolgočasja.

Za vse nastopajoče pa naj začnem s stihom Prešernovega vrstnika J.W. Goethe-ja, ki je napisal:

"ZAMAN STREMI NEBRZDAN DUH V VIŠINO POPOLNOSTI

SAMOTNE VELIČINE. KOMUR VRHOV SE HOČE, NAJ SE ZBERE. V ODPOVEDI LE MOJSTVOSTVO ZGRADIMO, ZGOLJ ZAKON DA, SVOBODO NAM GLOBINE."

Le malokdaj se občinstvo na predstavah zamisli ob dejstvu, da ga igralec, pevec, govornik, deklamator navdušuje, pretresa, razveseljuje, izvablja solze ganotja s svojim umetniškim izrazom. In vendar je gledalec prikrajšan za pravi umetniški užitek, ker se marsikateri od njih ne poslužuje pri svoji umetnosti najbolj važnega; svojega lastnega govora, ki je ob nastopu bolj važen kot druga izrazna sredstva, kot mimika, kretnje in drugo. To zato, ker se vsak le z besedo neposredno obrača do čustev in mišljenja občinstva in mu bolj neposredno izvablja strune lastnega srca. Vendar se vsakemu posamezniku zdi govor najbolj preprosta stvar. Saj se vsakdo poslužuje govora že od otroških let, saj človek poje že od detinstva, če ima posluš. Pa tudi, če ga nima, bo pel ravno tako in se mu bo zdelo to čisto pravilno in naravno. Toda, kdo more trditi, da je že vsak nastopajoči umetnik. Med govorom, ki se ga poslužujemo v vsakdanjem življenju za medsebojno sporazumevanjem in med govorim, ki je izbran izraz kulture nekega naroda, njegovih predstav in misli o lepoti in dobroti človeka, je velika razlika; in to plemenito obliko je mogoče doseči samo Z ZAVESTNIM NEIZPROSNIM DELOM, NEIZPROSNIM DO SAMEGA SEBE. Vsakemu, ki trenutno še ni dovršen za prikazovanje visokih umetnin v govoru, petju in drugem prikazovanju, je treba vzbuditi čut odgovornosti, željo in hotenje po dovršenem izrazovanju. Tako bomo lahko dosegli ono, kar si želimo. Dovršen nastop!

Naj te besede veljajo za vse naše soliste, mladinske ansamble in pevski zbor. Treba se je boriti, vs trajati in nikdar popustiti. Pri gledaliških točkah smo pri nekaterih opazili pomanjkanje temperamenta, ki je v tej umetnosti brez dvoma najbolj potrebna lastnost. Prav isto velja za pevski zbor ali pa solo pevca. Vsak pevec mora imeti čut in mero v temperamentu, ki ni predpisana in določena z notami in notnimi znaki ampak z besedo. Sam sem sodeloval pri pevskem zboru ob nastopu in mislim, da nam bo treba prehoditi še težko pot do vrhunskih izvedb. Se nekaj naj velja v bodoče. Besedo je treba predstaviti narodu v njegovi najbolj plemeniti, človeško reprezentativni obliki. Izogibati se moramo, tako pri petju kot pri govorjenju, krajevne narečja, ki lahko sprevrže plemenito občutje na odru. Tu ni mesta za narečno barv- (Konec na 4. strani)

NOVICE IN ZANIMIVOSTI DOMOVINE

LJUBLJANA: Po podatkih statističnega urada Slovenije je bilo koncem lanskega novembra v Sloveniji zaposlenih 690.400 oseb, med njimi 675.000 v družbenem sektorju. Od vseh zaposlenih v industriji je bilo 327.249 oseb, skoro 10.00 več kot isti čas leta 1974. Celotna zaposlitvena slika je bila sledeča: industrija 46,6%, trgovina in gostinstvo 12,8%, kulturne in socialne dejavnosti 11,4%, gradbeništvo 8,2%, promet 6%, obrt 4,6% družbeni in državni organi 3,9%, kmetijstvo 3,1%, komunala 2,1% in gozdarstvo 1,1%.

SEŽANA: Preko 54 mejnih prehodov na jugoslovansko-italijanski meji je lani prostopilo mejo v obe smeri 67,5 milijona potnikov. Nad 25,5 milijonov je bilo potnikov s potnimi listi, preostalih 42 milijonov pa so bili prebivalci obmejnih krajev. Po teh podatkih lahko sodimo, da je ta del jugoslovanske meje prestopilo dnevno 180 tisoč potnikov.

LJUBLJANA: V tovarni Litostroj so po naključju odkrili pravi zaklad. Ko so prerezali staro, že odpisano blagajno, so našli v njej za več kot 77 milijonov starih dinarjev vrednih prstanov, dragih kamnov in zlatnine. Zanesljivo je bilo ugotovljeno, da je bil ta "zaklad" zaprt v blagajno najmanj pred 40. leti.

KOPER: V Kopru je izšla informativna knjiga "3 let slovenskega pomorstva". Ob pomoči ustreznih institucij ter pomorskih strokovnjakov jo je napisal dr. Mirko Korišič.

CERKNICA: V Podskrajniku pri Cerknici so odprli novo tovarno ivernih plošč. Nova Brestova tovarna bo tako lahko dala tržišču letno več kot 60 tisoč kubičnih metrov oplemenitenih iveric. Novo podjetje bo zaposljevalo 120 delavcev.

ČATEŠKE TOPLICE: Z zdravilnim vreclcem temperature 57,2 stop. C sodijo Čateške Toplice med najmodernejše rehabilitacijske centre v Jugoslaviji. Letos bodo zaradi tega povečali število zdravstvenih nameštencev za 50%, odprli zdravniški oddelek s 50 posteljami in uvedli klinični laboratorij. Seveda bodo še naprej sodelovali z zdravstvenim domom in bolnišnico v Brežicah.

KOZINA: Na mejnem prehodu v Kozini so cariniki našli v osebnem avtomobilu zdomca Ivana Biliča amforo, ki jo je hotel brez prijave odpeljati v Švico. Jugoslovanska policija zdaj preverja, če gre za tiho-tapski kanal s starinami.

ni govor. Biti mora čista govorica, čisti odrski govor, kakršnega so imeli v mislih vsi naši mojstri besede.

Odprli smo vrata naši slovenski kulturi na odru in si takih prireditelj v bodoče še želimo. Zavedati se pa moramo dolžnosti, da dvignemo kulturo javnega govora do stopnje, da bomo doživeli, da bo vsak govornik, recitator, igralec ali pevec podajal našo besedo tako, da bodo poslušalci zadivljeni prisluhnili lepoti našega materinega jezika, da bo slovenski jezik med nami dosegel tisto veličino, katero po pravici zasluži.

Karl Dolenc.

NOVO MESTO: Rafko Teropčič ribič z Otočca, ki je lani ujel v Krki velikega smuča, menda do zdaj največjega v zgornjem delu reke, je pred kratkim ujel na trnek 12 kilogramskega sulca.

KOČEVJE: Četrto leto mineva, odkar so na Kočevskem spustili tri pare risov in tako vrnili v te gozdove divjad, ki so jo zaradi pretiranega lova iztrebili. Računajo, da je zdaj na tem območju že kakih 15 do 20 risov.

PLETERJE: Pleterski prior dr. Josip Edgar Leopold-Lavov je dopolnil 95 let. Prior je postal zelo poznan med zadnjo vojno, ko je z vsemi močmi podpiral borbo proti okupatorjem in dajal zavetje in pomoč domačim borcem. V njegovem samostanu so zdravili ranjence, izdelovali čevlje in obleke za borce, zbirali hrano in razdeljevali zdravila, ki jih je prior nabavljval v Franciji in Švici. Leta 1943 so ga Nemci odpeljali najprej v Kostanjevico, nato v Brežice, Rajhenburg in Maribor. Naposled v Ljubljanske zapore. Za božič leta 1943 so ga izpustili, vendar se ni smel vrniti v samostan. Poslali so ga v konfinacijo v Vedano pri Bellunu odkoder se je vrnil v Pleterje koncem maja leta 1945.

MARIBOR: Novo mariborsko letališče bo sprejelo svoje prve potnike že letos meseca maja. Verjetno bodo letala Inex-Adrie petkrat na teden letala iz Maribora v Beograd, v poletne mčasu pa tudi večkrat v Split in Dubrovnik.

LJUBLJANA: Slovenska letalska družba Inex-Adria bo dobila v marcu novo letalo tipa DC-9, ki bo nadomestilo letalo, ki se je ponesrečilo pri Pragi. Družba namerava kupiti še eno letalo, za katerega pa še nima uvoznega dovoljenja.

FRANKFURT: Uprava mednarodnega letališča v Frankfurtu je podarila letalski družbi JAT nagrado 15 tisoč mark in sicer za tiho pristajanje in odlet JAT-ovih letal.

LJUBLJANA: V pičem letu je prvi slovenski knjižni klub "Svet knjige" iz skromnega začetka prerasel v veliko in uspešno akcijo založbe "Mladinska knjiga", tako da je da-

nes s svojimi 47.000 bralci pomembna kulturna ustanova.

LJUBLJANA: Gradnja rudnika urana na Žirovskem vrhu v Poljanski dolini se bo zavlekla vsaj za eno leto in to predvsem zaradi zadostnega zavarovanja narave in ljudi, ki žive v okolici rudnika. Ker bo rudnik zaposleval do 500 ljudi, je treba zgraditi tudi stanovanja in objekte skupnega interesa.

LJUBLJANA: Tu so 4. februarja odprli mednarodno razstavo tehnike za zaščito okolja. V okviru razstave so odprli mednarodno razstavo varjenih skulptur. Razstava, ki si jo je ogledalo izredno veliko število ljudi, je bila odprta do 10. februarja.

CELOVEC: V Celovcu so se 6. februarja pričeli 7. koroški kulturni dnevi, kjer so govorniki iz Slovenije, Koroške in Primorske v plenarnih pradašnjih obravnavali zgodovinska, šolska, narodnostna in jezikovna vprašanja. Imeli so tudi svečano Prešernovo proslavo, na kateri je govoril Josip Vidmar.

HRASTNIČANI PRODRILI V FRANCIO

Hrastnik — Predstavniki Tovarne kemičnih izdelkov Hrastnik in firme Cofral iz Pariza so podpisali pogodbo o prodaji licence za proizvodnjo natrijevega tripolifosfata po tehnologiji, ki so jo razvili strokovnjaki Tovarne kemičnih izdelkov Hrastnik. Pogodba med drugim tudi določa, da mora dati TKI Hrastnik soglasje k vsaki vnaprejšnji prodaji licence ter da bodo strokovnjaki te tovarne nadzirali izdelavo detaljnih inženiring načrtov, montažo in spuščanje v pogon obratov, v katerih bodo izdelovali natrijev tripolifosfat, po tehnologiji TKI Hrastnik.

To je že drugi primer, da so znane tuje firme odkupile licenčno pravico od tovarne kemičnih izdelkov Hrastnik. Že leta 1969 je TKI Hrastnik sklenila licenčno pogodbo o prodaji tehnologije za proizvodnjo natrijevega tripolifosfata z znano nemško firmo Lurgi iz Frankfurta. Medtem so strokovnjaki Tovarne kemičnih izdelkov Hrastnik izpopolnili proces pridobivanja natrijevega tripolifosfata, ki je osnovna surovina za proizvodnjo pralnih praškov.

KLINIKA ZA NEGO KOŽE IN ZDRAVJE

346 Illawarra Rd., Marrickville

Nasproti železniške postaje.

Telefon 55-5777

- odprava nezaželenih dlak z elektronskimi aparati,
- zdravljenje kroničnega katarja želodca, revmatizma, išijasa, zaduhe, razširjenja žil itd.

ZDRAVIMO Z NOVO ELEKTRONSKO MASAŽO,
brez telovadbe, dijete ali zdravlil.

Mr. & Mrs. Machaalani, lastnika
z mednarodno diplomom.
(Not medical practitioner)

EDINSTVENI NOVOLETNI SPREJEM ZA ŠKOFE V SLOVENIJI

LJUBLJANA — Tu je bil 29. januarja v poslopju slovenske vlade tradicionalni novoletni sprejem za predstavnike vseh verskih skupnosti, ki delujejo v Sloveniji in za člane vodstva Slovenskega duhovniškega društva — za slovenske škofe, predstavnike verskih listov, teološke fakultete in drugih.

Goste je pozdravil predsednik komisije za verskega vprašanja pri slovenski vladi Čačinovič (prejšnji ambasador Jugoslavije v Zahodni Nemčiji in zdaj tudi podpredsednik slovenske vlade). Med drugim je rekel: "Lahko rečem, da je to tudi priložnost, da izrazimo ugodno vzdušje, ki ga ugotavljamo v načelih in praksi že vrsto let v odnosih med našo samoupravno socialistično družbo in vsemi verskimi skupnostmi.

Tudi sedanje naše srečanje bi hotel koristiti ne le za čestitke ob novem letu ampak tudi za iskrene želje, da bi se naši stiki uspešno nadaljevali tako v korist družbe kot posameznih verskih skupnosti, kar je bila tudi doslej že večkrat izražena želja vas samih."

... "Preteklo leto je bilo pomembno predvsem kot obdobje uveljavljanja naše nove ustave na vseh področjih družbenega življenja, ustvarjanja in medsebojnih odnosov. To se je zrcalilo v odnosih med družbo in verskimi skupnostmi, kar se je pokazalo v praktičnem doživljanju našega vsakdanjika in tudi v pripravah za sprejem novega republiškega zakona o pravnem položaju verskih skupnosti.

Stiki med predstavniki verskih skupnosti in oblastjo so bili v preteklem letu pogosti in konstruktivni. Pogovarjali smo se tudi dostikrat o splošnih zadevah, ki so pomembne za delovanje verskih skupnosti, pa naj je šlo za pripombe k osnutku zakona o pravnem položaju verskih skupnosti ali za druga medsebojna informiranja.

Ob koncu tega nagovora naj spoštovani gostje omenim še to, da ob navednih dejstvih in dejanski sliki, ki se nam kaže v delovanju verskih skupnosti v naši republiki zvenijo dokaj čudno, da ne rečem kar zlonamerno razni pesimistični glasovi, ki doma, še bolj pa v delu tujega tiska, bijejo plat zvona o nekakšnem omejevanju verskih svobod in o ogroženosti vere pri nas ter o namerah zavestnih socialističnih sil, da bi omejile delovanje verskih skupnosti na najnižjo možno mero. Naša praksa vsakodnevno demantira takšne vesti in ocene in jih bo tudi v bodoče. Sicer pa je realno stanje stvari znano številnim dobronameranim opazovalcem doma in v svetu, med katere sodi po informacijah, ki nam jih je dal naš dosedanji veleposlanik pri Sv. Sedežu, tudi papež Pavel VI., ki je na nedavnem poslovnem obisku dobesedno dejal, da ocenjuje odnose med državo in cerkvijo pri nas kot zadovoljive in poudaril, da ima cerkev v Jugoslaviji svoj prostor in pogoje za mirno delovanje.

(Dalje na strani 5)

KOMUNIST MORA VEDETI, KAJ SME

INTERVJU DARE JANEKOVIČ Z JUGOSLOVASKIM PREDSEDNIKOM.

Dovolite mi, da vam ob koncu še enkrat čestitam ob nastopajočem novem letu 1976, vam zaželim čimveč uspeha ter seveda zdravja in osebnega zadovoljstva."

Nato je spregovoril še ljubljanski nadškof dr. Pogačnik, ki je dejal:

"Novoletni sprejem je v naši republici postal že tradicija. Kolikor mi je znano, ga ne prireja nobena druga republika. Ta sprejem je ne samo dober barometer medsebojnih odnosov med javno oblastjo in verskimi skupnostmi, temveč, opravičeno to trdim, tudi simbol obojestranskega iskrenega hotenja po konstruktivnem dialogu in urejenih, to se pravi dobrih odnosih.

Iz vaše analize naših odnosov v preteklem letu je razvidno, da smo se na obeh straneh zvesto držali linije, ki smo jo že pod predsednikom Kocjančičem jasno začrtali. K vašim izvajanjem naj omenim še to pozitivno stran, da so se ostrine, ki so nastale okoli Družine, v preteklem letu lepo izravnale in pomirile. Izravnava se tudi težave okrog in na dobri poti smo, da se popolnom ublažijo. Tudi na terenu lani nismo imeli posebnih težav. In če bo zdaj zakon o odnosih z verskimi skupnostmi uzakonjen v skladu z našimi medsebojnimi razgovori, bodo, mislim, najbolj pereči medsebojni problemi rešeni.

Katoliška cerkev od oblasti ne pričakuje nič drugega kakor toliko svobodnega prostora, da lahko v miru in svobodi uči svoj nauk in izvršuje svoje poslanstvo. To je zajamčeno z našo ustavo in posebej s protokolom. Potrebno je le, da se bo tudi dejanska praksa strogo držala zakonskih predpisov. Teži nas zavest, da tako zvezni kakor republiški forumi ščitijo zakonitost in izvajanje zakona. Drzmem si spričo naših dobrih odnosov izraziti tudi upanje, da bo prišel tudi čas, da bo na željo vernih ljudi mogoče postaviti tudi še kak nov kulturni objekt brez večjih težav.

Želim, da bi v tem ozračju dialoga in zdravnih odnosov preživeli tudi letošnje leto. Saj cerkev s svojim delovanjem vzgaja dobre in iskrene državljane in svoje vernike uči spoštovati in ubogati predstavnike javnih oblasti. Tako mnogo prispeva k moralnemu zdravju in splošni blaginji družbe. Tako cerkev javno oblast samo podpira.

Zahvaljujem se vam za sprejem in prijateljsko pogostitev. Ob tej priliki vam znova želim srečno in z uspehi kronano leto 1976 in da bodo tudi verniki lahko mirno in javno izpovedovali svojo vero."

Po pozdravnih govorih so navzoči v odličnem razpoloženju še dolgo ob prigrizku in kozarčku govorili o vseh stvareh, ki so jih zanimala.

"WRESTLER" — JOŽE MAROLT

Pred tedni je prišel na Triglav mnogim izmed nas poznani mojster avstralske rokoborbe g. JOŽE MAROLT. V Avstraliji je kakih 16 let in se uspešno zoperstavlja najbolj znanim rokoborcem v Avstraliji. Pred časom je bil na obisku v domovini, ki mu je tako prirasla k srcu, da si je ob vrnitvi v Avstralijo zaželel domače družbe in besede.

Prišel je na Triglav in postal naš član. Dobrodošel Jože. Upamo, da se boš kdaj tudi za čast svojega kluba postavil po robu kakemu rokoborcu.

Dara Janeković, urednica zagrebskega dnevnika Vjesnik, se je nedavno pogovarjala s predsednikom Titom o nekaterih aktualnih temah v Jugoslaviji. Povzemamo nekatera njena vprašanja in nekaj misli iz odgovorov predsednika.

Predsednik Tito: Če primerjamo sedanji položaj v naši državi in v ZKJ s položajem, kakršen je bil pred pismom in X. kongresom ZKJ, je po mojem mnenju brez pridržkov mogoče ugotoviti, da se je v marsičem spremenil na bolje. Takrat smo se znašli v položaju, ki je grozil, da bo razvrednotil pridobitve naše revolucije. Liberalizem v zvezi komunistov in tako imenovani federalizem sta šla na roke nevarnemu nacionalizmu ne samo zunaj partije, mapak tudi v partiji sami. Ti pojavi so ogrozili enotnost Zveze komunistov Jugoslavije in enotnost narodov Jugoslavije kot socialistične države.

Z vztrajnim delom nam je uspelo, da smo do X. kongresa konsolidirali vrste Zveze komunistov Jugoslavije in da se je na kongresu izpričala njena popolna enotnost.

OSMI MAREC — DAN ŽENA

Vsako leto praznujemo osmega marca mednarodni ženski dan ali dan žena. Namenjen je solidarnosti žena v stremljenju za njihove pravice in enakopravnost z moškimi — enakopravnost, ne enakost!

Sklep o praznovanju osmega marca kot ženskega dneva je sprejela druga mednarodna konferenca žena v Koebenhavnu na Danskem. Pobudnica zanj je bila nemka Klara Zetkin (1857 — 1933), ki je vodila žensko socialistično gibanje v Nemčiji in urejevala štirinajstdnevnik Die Gleichheit (Enakost).

Da bi nam bil razumljiv ta sklep, moramo vedeti, da vse do začetka sedanjega stoletja ženske, razen pičlih izjem, niso imele nobenih političnih pravic; tudi voliti niso smele. Zaprte so jim bile srednje in visoke šole, večina javnih poklicev jim je bila nedostopna.

Prvič so praznovali 8. marec leta 1911 v Nemčiji, Avstriji, Švici in na Danskem. Na Slovenskem je prišlo do prvega praznovanja ženskega dne leta 1913 in sicer v Ljubljani in Trstu. Pomembno je bilo zlasti pra-

Nato je bilo eno izmed vprašanj: "Kaj pa po Titu?" — vprašanje, ki ga je, kot vam je dobro znano, že leta slišati z raznih strani zunanjega sveta. Tudi naši ljudje, ne samo komunisti, ampak tudi številni rodoljubi in ljudje, ki spoštujejo vašo osebnost, pogosto govore: "Da bi le Tito dolgo živel!" — pri čemer ne mislijo samo na notranje težave, ki bodo prav gotovo tudi še v prihodnje, saj ni lahk o graditi samoupravne družbene ureditve, temveč mislijo tudi na čedalje bolj zapletene mednarodne odnose in na vaš ugled v svetu. Kaj bi vi, tovariš Tito, rekli enim, kaj pa drugim?" je vprašala predsednika Dara Kanković.

Predsednik Tito: Da, že zdavnaj je slišati kdaj pa kdaj razna uganjanja o tem, kaj bo v Jugoslaviji za meno. Tako ugibajo do neke mere tudi zategadelj, ker tisti, ki se

s tem pečajo, sploh ne razumejo, in ne poznajo našega sistema, njegove organizacijske strukture in idejnopolitične usmeritve. Kakor veste, imamo kolektivno vodstvo, tako v federaciji kot v republikah itd. Najvišje telo je predstvo Socialistične federativne republike Jugoslavije, na čelu s predsednikom in podpredsednikom, za katero velja načelo rotacije. To se je tudi že v dejanjih v večletni praksi, pokazalo kot zelo učinkovito in dobro. Torej lahko slednji dan odidem, pa se ne bo nič spremenilo.

D.J.: Pravzaprav sem hotela reči, tovariš Tito, da razni ljudje, ne samo sovražniki, ampak tudi tisti, ki si v boju za položaj in oblast pomagajo z nedopustnimi metodami, pogosto znajo zelo spretno izkoristiti situacijo, da bi obračunali ravno z dobrimi komunisti, z dobrimi, poštenimi ljudmi, prizadevač si na razne načine, da bi jih osamili in vrgli iz bitke...

Predsednik Tito: Žal je res tako. Dezinformacije nam delajo veliko napoto. Včasih mislite o kom, da je najboljši, potlej pa vidite, da dela

D.J.: Ali vam je znano, tovariš Tito, da pogosto celo preganjajo take ljudi, ki se pritožujejo neposredno višjim vodstvom in vam?

Predsednik Tito: Da preganjajo jih, vem, tega poznam iz svoje prakse precej. Vem to, dobival sem veliko pritožb... O tem smo razpravljali: zveza komunistov mora učinkoviteje in hitreje odpravljati razne anomalije, ki se dogajajo v procesu boja za razvoj in krepitev samoupravnega socializma, odločneje se moramo bojevati proti številnim anomalijam, ki nas ovirajo pri hitrejšem napredovanju po poti, ki smo si jo začrtali, jasno moramo opozarjati na napake in jih odpravljati, ne glede na to, za koga gre in na kakšnem položaju je. Toda te preklicane zveze: družinske, prijateljske, birokratske in druge, ti oziraj — vse to nam zelo škodi prav pri takem nastopanju nasproti posameznikom.

To je treba popraviti hitreje, ne sme se vleči leta. Med pritožbami, ki jih dobivam, so primeri, ki se vlečejo po pet in več let. Vidim, pa, da ima človek prav, da ni zabredel v kakšne druge, sovražne vo-

Slika z otroške igre

znovanje v Ljubljani. Izvolilo je za materinsko varstvo in varstvo otrok; za boj zoper brezvestno igro s človeškim življenjem, zoper brezvestno, lahkomišelnostno vzemirjanje ljudstva z vojnimi grožnjami; za boj zoper draginjo življenja in stanovanja, zoper militarizem... Država nam nalaga enaka bremena kakor moškimi, zato zahtevamo od nje tudi enake pravice in enako možnost za zastopanje naših interesov."

z drugačnimi nameni, da spodkopava notranjo kohezijo zveze komunistov. Take je treba razkrinkavati, to pa brez vsake obzirnosti in oportunitizma.

Tito je pokazal z roko na pisalno mizo in povzel:

Tamle je dosti pisem, prošenj in pritožb ljudi, ki so po mojem mnenju trpeli ravno zaradi takih pojavov, o katerih sva govorila, a jim ne bi bilo treba trpeti. To je treba zdaj temeljito in dobro prerešati, vse dokler ne dosežemo prave resnice.

Toda vidite, tu gre za nekaj, kar me kot komunista zelo boli in kar se ne bo smelo več ponavljati. Reči hočem tole: veliko ljudi je trpelo zato, ker mi ko so se obrnili na nas s prošnjo ali pritožbo, nismo dovolj dosledno in vztrajno ugotavljali, kaj je res in kaj ne.

de, vidim, da ga pečejo krivice, ki se dogajajo, da ga boli, če nepošteno ravna nasproti podjetju in skupnosti.

D.J.: V pismu iz 1972. leta, pa tudi pozneje, v številnih partijskih dokumentih, je bila poudarjena potreba, da začnemo odločen boj proti razslojevanju družbe na bogate in revne, proti tistim, ki so se obogatili na račun družbe, s privatizacijo in krajo družbenega premoženja, na račun drugih ali na račun tujega dela.

Ali predsedstvo ZKJ in vi, tovariš Tito, mislite, da bo v kratkem treba sprejeti kakšne nove ukrepe, ali ne bo vendarle treba izvesti neke vrste novo nacionalizacijo premoženja tistih, ki so prekršili vse zakonske ukrepe in šli čez vsako dopustno mero?

(Dalje na strani 6)

AVTOMOBILSKA CESTA OD JESENIC DO GJEVGJELIJE

Predsednik Tito: Komisije za ugotavljanje izvora premoženja so skrajale dalale z vso vnemo. Tako se je zdelo in misli sem si: šlo bo. A glej si ga, kam smo prišli? Nekateri ljudje še naprej bogatijo. Mislim, da za te stvari ne smemo ostati gluhi in slepi: Poseči bomo morali po nekaterih drugih ukrepih, uvesti nekatere druge oblike preverjanja. To vam že lahko rečem, našli bomo način, kako napraviti vsemu temu konec.

Vedeti moramo, kako so ljudje prišli do premoženja, vendar se tega ne smemo lotevati frontalno in vse tlačiti v isti koš. Ne smemo izenačevati tistih, ki so z vso družino garali in se pehali, da so si postavili hišo, s tistimi, ki so si na lepem, tako rekoč čez noč, sezidali vilo, nimajo pa nobenega drugega dohodka od recimo ene ali dveh plač.

Predsednik Tito: Da, toda so ljudje, ki so se obogatili na tuj račun. Kot pa sem že rekel, moramo strogo ločevati med tistimi, ki so si z marljivim delom pridobili nekaj premoženja, in tistimi, ki so do bogastva prišli z različnimi malverzacijami in prevarami na škodo svojega podjetja in naše skupnosti. Kajti če ne bi upoštevali tega, potem bi naše delavce, ki prihajajo na primer iz Nemčije, tam pa imajo boljše plače in si lahko sezidajo svoje hiše, prav tako imeli za bogatine, toda to so si pridobili s svojim delom, v razmerah, ki so ugodnejše kakor pri nas, in do tega imajo pravico, to je njihovo.

Ne moremo torej vsega metati v isti koš. Ločevati moramo med tem, kaj je bogatenje, kaj pa rezultat pridnega dela in odpovedovanja.

D.J.: Tovariš Tito, kot sem že rekla, je tudi v zvezi komunistov precej takih, ki so se obogatili.

Predsednik Tito: Da, vsekakor toda tu je treba upoštevati nekatere stvari. Na primer, v zvezi komunistov, vidite, so ljudje, ki so bili na položajih, ki so imeli dobre plače ali so hodili v tujino, v diplomatske službe, tam pa so lahko kaj prihranili. Bili pa so tudi taki, ki so v družini podedovali del premoženja: zemljo ali hišo, pa so jo potlej prodali in so lahko kaj hitro zgradili, si sezidali vilo in podobno. Vse te bi bilo treba ločevati od tistih, ki so se obogatili z različnimi mahinacijami, različnimi trgovskimi in drugimi posli, preprodajanjem itd., skratka s špekulacijami. Mislim, da v Jugoslaviji ni plače, s katero bi bilo mogoče obogatiti, od moje naprej. Ne, ni je.

V kratkem se bo začel veliki proces proti tistim, ki so povzročili velikansko škodo v naši zunanji trgovini, škodo v milijardah. Zdaj zbiramo vse te niti in krivci bodo strogo kaznovani.

D.J.: Prosim, povejte svojo oceno o razmerah v sredstvih javnega obveščanja, v tisku, radiu in televiziji.

Predsednik Tito: Veste, v tem pogledu sem dokaj oster. Včasih ne morem razumeti, zakaj objavljajo nekatere stvari, ki škodujejo našim odnosom z drugimi državami.

Zdaj, ko se bojujemo, da bi v svetu zavladali novi ekonomski odnosi, bi bilo to treba še posebej sistematično in nenehno spremljati. Morali bi poznati vse te interese različnih držav, kje se skrivajo in kaj pomenijo, kaj predstavljajo. To so zapletene in močno povezane stvari. To je ameriški, britanski, francoski, japonski in drugi kapital. Vse to bi

Ljubljana — Ministrski svet Evropske skupnosti je dal minuli teden "vizo" gradnji avtomobilske ceste "Bratstvo in enotnost", ki bo potekala od Jesenic do Gjevgljelije v skupni dolžini 1.100 km. Cesta naj bi bila nadaljevanje obstoječe evropske magistralne poti E-94, ki prihaja iz Zahodne Evrope iz dveh smeri — Dunaja in Muenchena — in ki bo šla skozi karavanški predor preko Jesenic do Zagreba in Beograda.

En del naj bi potem potekal proti Nišu, drugi proti Romuniji, iz Niša naj bi šla cesta do Skopja, proti Grčiji do Carigrada in se nadaljevala v Malo Azijo.

Skozi Slovenijo bo šlo 170 km ceste in sicer od Karavanškega predora pri Hrušici do slovensko-hrvaške meje, cesta pa bo od Karavank do Zagreba dolga 200 km. Investicija za jugoslovanski del predora, priključek ceste in plato na jugoslovanski strani bo veljala 570 milijonov dinarjev, cesta do Zagreba pa naj bi veljala približno 7,5 milijard dinarjev (všet je tudi znesek za predor).

V STOPRVO LETO

V začetku leta 1876 je v osrednjem delu Črnoljva v Lozarjevi družini privekala na svet 11. januarja hčerka Ana. V družini je bilo sedem otrok, preživljali so se s kmetovanjem. Po domače se je hiši reklo "Pri poštnih". Anin stari oče je vozil poštno konje in kočije.

Brez plenice, kot je bilo takrat nasploh v navadi, brez zdravnika,

morali vedeti, znanstveno spremljati. Brez tega se naša država in neuvrščene države nasploh ne morejo učinkovito bojevati niti v Združenih narodnih. Neuvrščene države se upirajo bolj po nekakšni inekciji, namesto da bi ta odpor podkrepili z dejstvi in argumenti ter dejali: "Vi, vaše družbe imate toliko in toliko dobička; za toliko in toliko oropate to in to državo, to in to območje itd. Mi tega nimamo, to pa je stvar vseh celin, tudi Evrope."

D.J.: Znano je, da ni svobodne družbe brez popolne osvoboditve ženske. Mi smo v tem pogledu seveda veliko naredili, v mnogih stvareh smo prišli dokaj daleč, vendar pa ne moremo biti zadovoljni s položajem ženske v naši družbi. Rada bi namreč povedala, da je tudi v naši družbi še vedno zelo težko biti ženska. Čeprav je veliko izobraženih in pametnih žensk, marljivih in sposobnih visoko kvalificiranih delavk, ki jih je premalo na odgovornih mestih in dolžnostih, tam, kjer odločajo...

Predsednik Tito: Naša ženska si lahko življenjsko pot sama uredi, kakor pač hoče. Nikjer ni toliko žensk na univerzah kot pri nas. Pa tudi v drugih visokih šolah, na najrazličnejših delovnih mestih: v tovarnah, celo v rudnikih, na vseh področjih družbene in znanstvene dejavnosti. Ženske so arhitektke, zdravnice in podobno. Le v redko kateri državi srečamo podobno, srečamo kaj takega. Nihče ne more trditi, da pri nas ni tako. Kar pa zadeva ženske v upravi...

D.J.: ... pri odločanju...

Predsednik Tito: ... pri odločanju, na vodilnih mestih — to je vse skupaj revščina, to ni tisto pra-

brez vitaminov in današnjih raznih pomoči mala Lozarjeva Ana kljubovala številnim naravnim in drugim nevarnostim. Trdna je bila in taka je ostala, še danes živi, stara 100 let, v Crnomlju, v Ulici sadež, pri svoji snahi Magdi Stariha.

Stoletnica ne ve več zase. Leži, dremlje, malo je. Včasih še kaj momljajoče zapoje ali izmoli, vendar so besedila, ki se jih je naučila kot otrok. Kasnejših dogodkov se ne spominja več. Dočakala je redko starost, četudi je bila vse življenje vajena predvsem trdega dela in malo dobre hrane, pa več solza kot smeha in veselja.

Poročila se je s sosedom Stariho. Imela sta pet otrok, od katerih so štirje še živi. Z možem nista dolgo živela skupaj. V prvi svetovni vojni je padel. Že kot otrok pa je doživela hudo preizkušnjo, stara komaj 13 let. Umrli ji je mama, ona pa je postala gosposinja za sedem bratov in sester.

"Dokler je bila pri moči," je o svoji tašči povedala snaha Magda, ki že 39 let živi z njo, "je rada pripovedovala o starjih časih in svojih prigodah. Zadnjih petnajst let je bolehnata, na postelji pa je že več kot dve leti. Zdaj je revica povsem neboljena. Vem, da je imela še mlada pljučnico, potem z boleznimi ni imela več sitnosti. Izjema je njeno uho. Boli jo od malega. Povedala je, da se ji je nekaj zamašilo, doma so sami "žoknili" v uho in od takrat jo vedno boli. Še danes toži zaradi ušesa."

vo. Vedno se jezim, ko pridem v kako tovarno ali kam drugam, pa se začno pogovori. Na kosilu še sedi tu in tam kaka ženska, pri razgovorih, ko se zbero vodilni ljudje, pa ni žensk, morda včasih kje ena ali dve. V tem smo še zelo zaostali...

Po vojni smo dobro začeli. Potem pa je denar postal vladar in vse se je gledalo samo skozi denar. Pozapri so še tisto malo otroških vrtcev, kolikor jih je bilo, zaprli počitniške domove, in podobno. Zdaj moramo začeti znova. Če bi nadaljevali tako, kot smo začeli po osvoboditvi, bi imeli v Jugoslaviji danes povsem drugačen položaj, kar zadeva pomoč in skrb za družino.

D.J.: V ta nekakšni prazen prostor, vakuum se je, preden smo spet prevzeli neklikanj večjo skrb za otroke in družino, vrinila cerkev...

Predsednik Tito: Res je, cerkev se je vrinila. Sami smo krivi za to, krivi, da nismo nadaljevali tako, kot smo začeli; in krivi smo, ker smo opustili tako smer ustvarjanja otroških ustanov: jasli, vrtcev, varstvenih ustanov in podobnega. Zaradi denarja, zaradi rentabilnosti... Toda to, kar pravite, da je tudi v naši družbi zelo težko biti ženska, ni ravno tako.

D.J.: Tako pravim kot ženska, tovariš Tito. Le vprašajte delavke!

Predsednik Tito: Tudi možkemu je težko, tudi on ima skrb.

D.J.: Ne mislim, da vam je lahko, toda me imamo trojna bremena. Težko je, tovariš Tito, iskreno vam pravim. Ženska je prevzela velike obveznosti, nismo pa je razbremenili velike večine hišnih in drugih del, s katerim hlapčuje. Zaposle-

DELO V TUJINI — V DELOVNO DOBO?

Beograd — Kot vse kaže bo čas, ki ga bo delavec prebil na začasnem delu v državah, s katerimi ima Jugoslavija podpisane konvencije o socialnem zavarovanju všteti v delovno dobo, še predno se bo tak delavec upokojil. Za zdaj o tem ni podrobnih predpisov, kar precej ovira uveljavljanje nekaterih pravic iz delovnega razmerja ljudi, ki se ponovno zaposlijo v Jugoslaviji. Da zadeve ne bi bilo treba reševati od primera do primera, je srbska republiška skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja predlagala zvezi pokojninskih skupnosti naj to uredi enotno za vso državo. Gre predvsem za pravice iz predpisov o letnem dopustu, o dokazovanju delovnih izkušenj in iz minulega dela.

"ISKRA" V TURČIJI

V Istanbulu bo čez dva do tri mesece začela z redno proizvodnjo nova tovarna Turk Telekomunikasyon Industrisi A.S. — na kratko TTE. Ukvarjala se bo samo s proizvodnjo telefonske opreme. Industrija telekomunikacije slovenskega podjetja "Iskra" je namreč pred dvema letoma prodala tej turški delniški družbi licence za proizvodnja zasebnih avtomatskih telefonskih central in za telefonske sestavne dele. Poskusna proizvodnja sedaj že teče. V kratkem predvidevajo, da bo uradna otvoritev tovarne.

V Turčiji imajo namen kupiti tudi drugo Iskrino tehnologijo, zlasti visokofrekvenčno telefonijo.

na ženska pravzaprav nima oddiha...

Predsednik Tito: Zdaj imamo v centralnem komiteju precej žensk, pa naj bojujejo v partiji! Bil sem na sejah centralnega komiteja, še posebej na plenumu, pa tudi na kongresu sem opazil, da je veliko žensk. Toda tudi same niso dovolj odločne, ne bojujejo se dovolj. Morale bi biti bolj energične in vztrajnejše, saj pri nas še naletimo, to je res, na nerazumevanje za položaj ženske: nekateri moški imajo še zastarela pojmovanja, mislijo, da je boljše, da je ženska doma, v kuhinji in podobno. In kako jo bo tak mož pustil na vodilno mesto? Ja, premalo je žensk na odgovornih mestih. Tu in tam srečaš kako. Toda ženske dobro delajo. Tako je na primer Reka imela dlje časa žensko predsednico. Nihče ne more reči, da ženska slabše dela kot moški. Kot sem že dejal, pa je veliko nerazumevanja, zaostalosti in malomeščanskega odnosa do ženske. V nečem, kar sem opazil, se skriva tudi simbolika. Ko sem bil zadnjič na seji predsedstva CK in slišal, da so je navzoča ena sama ženska, ne moreš reči: tovarišice in tovariši!... Navzoča je bila samo Milka.

D.J.: Tudi tu je tovarišica Planičeva edina v svetu, ki pripravlja osnutek zakona o združenem delu... Eh, tovariš Tito, vi pa pravite, naj se same bojujejo! Naj partija malo prevzgoji moški del svojega članstva, naj najprej tu spremene nekaj stvari.

Predsednik Tito: Pogosto to kritiziram in mislim, da je takšen odnos do ženske nepravilen. Toda ljudje to težko sprejmejo in upoštevajo pa še vedno delajo po svoje...

USPEH 1. PIKNIKA

V nedeljo 1. februarja je slovenski klub Triglav pričel novo letno sezono svojega dela z družinskim piknikom na triglavskem zemljišču. Vključno s kislemu vremenu se je zbralo veliko število rojakov med njimi vidno število mladine, kar je prireditelj še posebej navdušilo. Razveseljivo je, da se klubski odbor zaveda svoje dolžnosti do celotne slovenske skupnosti in se ob stremeljenju za čimprejšnje zagotovilo denarnih sredstev za zidavo klubskih prostorov zanima tudi za našo mladino in otroke. Res je, da mladina nima toliko denarja kot odrasli, a važnejše je dejstvo, da je **mladina bodočnost Če mladine ne bo, tudi klubskih prostorov ni treba!** Bolj ko se bo klubski odbor zanimali za otroke in mladino, bolj mu bodo k napredku pomagali hvaležni starši. Morda bo pot do lastnega doma malo daljša, bo pa toliko bolj trdna in plemenita.

Večina ljudi se je na prijetnem popoldnevu zelo dobro imela. Balinišča so se zaradi dežja sicer kmalu izpraunila, je pa bilo zato živahnije na plesišču, za kar je skrbel odlični kvartet poznanih **Sernekov**.

Med obiskovalci smo videli mnogo novih obrazov, kar je še bolj razveseljivo. Več ko nas bo prijetnejše se bomo imeli.

Manager kluba g. Lojze MOGE, se vsem obiskovalcem lepo zahvaljuje za udeležbo ter se istočasno zahvaljuje požrtvovalnim delavcem, ki so skrbeli za tolažbo lačnih in žejnih.

ZAČETEK TRIGLAVSKE ŠOLE

V soboto 31. januarja so se ponovno odprla vrata naše dopolnilne šole, ki jo imamo vsako soboto popoldne v prostorih Canley Vale Public School, Canley Vale Rd. (5 minut od postaje), Canley Vale. K začetnemu pouku je prišlo nad 80 rojakov, med njimi 52 otrok različne starosti. Voditeljica šole, gospa Mariza Ličan, je s svojo pomočnico gđc. Rosano Jurišević kar hitro uredila vpisne formalnosti ter pričela z delom. Bilo je malo težko, ker ni bilo dovolj sedežev (tokrat smo bili le v enem razredu, ker se še nismo razdelili v oddelke) in je morala skoro polovica učencev stati, pa je le šlo. Ob koncu so že kar vsi, tudi manjši, napisali svoje ime, starost in nalsov ter za nameček narisali poljubno risbo.

Med odmorom je imel Chairman Triglav Community Centra kratek razgovor s straši, na katerem je bilo sklenjeno, da bodo tudi straši, ki pripeljejo otroke v šolo, imeli svoj 'pouk': malo angleščine, razgovore o vzgoji in potrebah današnje mladine, o socialnih pravicah v novi domovini, pa tudi o praktičnih problemih kot n.p.r. primeren nakup mesa za dobro ekonomsko uporabo in podobno.

Zaradi vaje otrok, ki so se pripravljali na nastop pri Prečernovi proslavi, se je pouk malo zavlekel kar pa ni nikogar motilo. Tudi listi, ki bi lahko odšli domov, so vključno zelo soparnemu popoldnevu ostali do konca.

Šolsko vodstvo je bilo s prvim dnevom zelo zadovoljno, tako z

mladino kot z razumevajočimi straši, ki so pokazali res veliko ljubezen in požrtvovalnost do otrok in slovenstva; nekateri so se pripeljali več kot 30 km daleč in to z vlakom, kar že samo veliko pove, če govorimo o požrtvovalnosti.

NAŠI OTROCI NA RADIJU LJUBLJANA

Od urednice PIONIRKEGA TE-DNIKA na Radiju Ljubljana Tanje Pirš, je prišlo pismo, ki med drugim pravi:

'Prejšnji teden sem objavila, da bomo prihodnjič pripravili daljšo reportažo o življenju in delu slovenskih otrok v Avstraliji in povabila vse dede in babice, bratrance in sestrične, naj prisluhnejo. Takrat sem objavila prispevek DANICE ŠAJN, ki ga je prebrala v vašem radiju. Bil je imeniten in tudi med našimi poslušalci je vzbudil veliko odobravanja in priznanja. To soboto, 17. januarja pa bomo v Pionirskem tedniku objavili daljšo reportažo. Vaši posnetki so bili za nas vse v uredništvu lepo presenečenje in povedati vam moram, da sem jih zelo rada uvrstila v program Vem, da je potrebno veliko truda in volje, da lahko tako vzgajate naše otroke in zato bomo vedno veseli vsakršnega prispevka, ki nam ga boste poslali in ga bomo z velikim veseljem objavili.'

Nastop otrok — govori Rosana Jurišević

MATICA IZSELJENIKA HRVATSKE

Tajnik odbora Split M.I.H., Julka Šperac, je poslala Triglavu sledeče pismo:

'V NOVO DOBA sem prečitala poročilo o vaši šolski akademiji, ki me je zelo razveselilo. Posebno sem ponosna na delo in organizacijo vaše šolske mladine. Čestitam učiteljici MARIZI LIČAN in ji iz vsega srca želim čimboljši uspeh pri plemenitem delu. Enako želim tudi folklorni skupini in pevskemu zboru.

Z veseljem se spominjam srečanja z vami na Triglavu v Sydneyu in vam želim, da bi si kmalu postavili svoj dom.

LAŽJA VRNITEV

Minister za emigracijo in etnične zadeve pri avstralski vladi Mr Mac-Keller je izjavil, da priseljenci, ki niso avstralski državljani, ne bodo potrebovali predhodnega dovoljenja za povratek v Avstralijo, če se slučajno odločijo za začasen obisk kake druge države (Re-entry permit) Po 22. marcu bodo take osebe lahko dobile na potni list potrdilo emigracijskega urada, da so 'legal residents of Aus-

tralia', kar bo zadostovalo za vrnitev v Avstralijo. Važno: To dovoljenje bo veljalo le za tri leta, kar pomeni, da se morajo vsi, ki niso avstralski državljani in se hočejo poslužiti nove olajšave, vrniti v Avstralijo pred potekom treh let od dneva odhoda.

NOVOLETNO VOŠČILO — S.I.M.

Predsednik Slovenske izseljenske matice v Ljubljani g. Drago Seliger in kolektiv RTV — Ljubljana, sta poslala rojakom širom sveta novoletno voščilo, ki so ga rojaki v Sydneyu slišali preko radijskih valov radiopostaje 2 EA med slovensko oddajo 12. januarja t.l. Mnogim je bilo ob poslušanja prijetno pri srcu, ne samo zaradi pozdrava in voščil iz domovine, temveč tudi zaradi glasu ljubljanske radijske 'kukavice', katere glas nekateri že 30 let niso slišali.

V POTREBI — BREZPLAČNI NASVETI

V vseh osebnih težavah se lahko z zaupanjem obrnete na brezplačno pomoč socialne delavke gospe KO-SOVIČ, ki vam je na razpolago ob TORKIH me 9. in 5. uro v Social Security Office Compas House — Bankstown, Tel. 709-3977 ali ob PETKIH med 12 in 6 uro v Community Aid Service — 11 Kenyon St., Fairfield, Tel. 72-2224. Pogovorite se lahko v slovenščini.

delnic kot za posojilo. Imena so na oglasni deski.

Tajnik.

Odrasli po šolskem nastopu

TRIGLAVSKE PRIREDITVE

Odbor slovenskega kluba Triglav s sedežem v St. Johns Parku, je na svoji januarski seji 17. jan. določil naslednji okvirni program za leto 1976:

7. februarja — proslava slovenskega narodnega praznika 'PREŠER-NOV DAN' od 8h zvečer v Ashfield Town Hall, ASHFIELD (sobota);

29. februarja — pustni ples v maskah (nedelja — prestopni dan);

7. marca — ples za 'Dan žena' (nedelja);

20. marca — Jožefovanje po domače (sobota);

4. aprila — družinski piknik s plesom (nedelja);

19. aprila — pirhovanje za staro in mlado (velik. ponedeljek);

9. maja — Cankar slovenski materi (nedelja — materinski dan);

6. junija — zima prihaja (nedelja);

20. junija — kresovanje (nedelja);

4. julija — kolone po slovensko (nedelja);

1. avgusta — dan članov Triglava (nedelja);

21. avgusta — podpirajmo svoj tisk (sobota);

5. septembra — očetovski dan, razstava šole (nedelja);

3. oktobra — ples in tombola (nedelja);

7. novembra — Martinovanje, poskušnja vin (nedelja);

5. decembra — družinski piknik miklavževanje (nedelja);

19. decembra — zaključek CAN-KARJEVEGA LETA, odkritje spomenika Ivanu Cankarju, zaključni nastop slovenske šole (nedelja);

26. decembra — štefanovanje pod šotorom (nedelja);

31. decembra — s prijatelji v novo leto (petek).

Vse prireditve, razen akademije 7. februarja, bodo v klubskih prostorih Triglava, Bibby's Rd., St. Johns Park.

Triglav Youth Club in Triglavska Dopolnilna šola bosta izdala svoj kulturno-družabni program v marcu.

TRIGLAV YOUTH CLUB

The Triglav Youth Club was formed by a number of Slovenian Youth who in their observations of the community and in their visits to Triglav, saw that the interests or involvements of youth, could be catered for on a much larger scale. It was obvious that the facilities and support which are required to motivate a youth club at Triglav were there; the only ingredients needed were a pinch of initiative, and a combined effort.

Realising this, the Karbič sisters called the first meeting on June 11th, 1975. The response was reasonable, and in later meetings, was to improve. It was here that we began to determine how something could be done in the way of activities — social and cultural. Our second meeting was then called so as to elect a committee who would motivate these ideas. Well now! We have a committee of four: Sylvia KARBIČ (president), John MIKLAVČIČ (vice-president), Miriam JAKŠETIČ (secretary) and Danny JAKŠETIČ (treasurer); who hope to encourage others into joining the club's activities.

In order to give the club a little dimension, a list of objectives was formed by the committee, and polished up a little, after a general meeting. So, those who have been to our (meeting) room at Triglav, may have seen these objectives hanging on the wall. It is for those who have not seen them, that I would like to brief them below:

- To expand our social environment and interests, and in doing so, having a good time;
- To produce active members and to develop a sense of responsibility;
- To raise funds which will be distributed for facilities at Triglav; a future club house, charity and other worthwhile purposes;
- To develop a keener interest in the Slovenian Community, — help its advancement and to establish good relations between those of Slovenian extraction with persons of Australia and other nationalities.

It is necessary for the youth club to hold occasional meetings, to which everyone is welcome. As a matter of fact we would like to see more people coming, because the meetings determine the amount of support, and if there is none, there is also little point in the committee continuing its work. Anyway, we want to hear "YOU" — voice your opinion — to agree or disagree with what is being done for you. We want to "hear" from you.. Do you think that we are doing things properly? How often would you like a dance to be held? Have you any suggestions for activities or outings? Can you give us a hand in anyway?... Tell us please — preferably at the meetings, or at an activity, or phone a member of the committee — we'll listen and do our best to help.

Since the T.Y.C. had begun its activities, we have been developing reasonably well. A new asset to the club has been the introduction of membership forms, for which we can thank John Miklavčič and Mr. J. Čuješ. To become a member, a form must be filled in and accompanied by a fee of \$2.00 per year. A membership card will then be forwarded

to the new member, who will then be eligible for a number of privileges and concessions within the club.

In the past we have held a number of functions, the first of which was a dance. This was held at TRIGLAV, on Saturday 28th September, 1975. The band which played was "Echo", and their music was a great boost to the atmosphere. Seats for the teenagers were especially reserved on the veranda looking on to the dance floor. Two "poticas" were contributed to the club by Stana Baric, which, together with a raffle, carried the night. The prizes of the raffle were: 1st — a record (album) vouchure, 2nd — a poster, 3rd — a cake.

In seeing that this dance was such a success, it was decided that the next function should also be a dance. The plans for this dance had been rushed (as the committee had exams on their hands), but to our relief was also a success, that is in terms of the number of people present. Here, everything was basically the same as in the last dance, with the exception of the raffle prizes and the date. It was on this dance that the raffle was: 1st prize — Christmas stocking, 2nd — a bottle of champagne, 3rd — a candy stick and 4th — just for fun — a dummy.

Zaključek šole na Triglavu

At this point I would like to give our thanks to all of those who had helped us — particularly the parents who had controlled the catering, because without everyone's assistance and cooperation the evening would not have been so where near as well organised and pleasant. So "THANK — YOU".

The following activity a "bowls night" at the Fairfield Ten-Pin Bowling Alley was enjoyed by all who came. Perhaps the only disappointment (a small one) to us, was that the club did not issue group concessions as most other clubs (other than bowling clubs) offer. But, all the same, we found our attendance well worthwhile and well supported. The evening began a little behind schedule, but most played for around three hours, or until we were either hungry; short of cash; or sore muscles from thrashing the balls improperly and by a lack of practice.

We have also held an unexpected can collection day, where we phoned as many as possible for help, in sorting out the aluminium from the steel cans at Triglav. This proved a little disappointing as only six people arrived, but we still had a great time

— despite the humid temperature of 28C. Anyway, just as we finished the job, it started to rain, so we left the cans as they were — in two piles. The problem now is that WE NEED A TRAILOR to cart the cans to the depot for cashing. CAN YOU, PLEASE, HELP US? The resulting cash will be donated to a charity.

In all of the above activities and functions, we had a devoted photographer at work. He is John Miklavčič, who had taken most and we hope to bring them to you in the next issue of "Triglav" in April. The photos will also be on show at Triglav Club.

As a part of our future activities, we have registered T.Y.C. in the Australia Film Hire Company, called "The Warner Road Show Product" (recommended to us by Joseph Andreas, who has been helpful on many occasions). We have from this Company two catalogs which are available for reading at our meetings. So — IF YOU WANT TO SEE A GOOD FILM at a reduced rate at Triglav, the youth club can hire a film which is favoured by the majority at the meetings. If you favour a film, tell your friends to come and help in selecting the one you would like to see — and don't forget to come to see it.

It is here that I would like to encourage those people over the age of 16 or 18, because we have a problem of choosing films or theatres and discos due to their ratings, so until we have more over this age we are largely limited to family type films and functions.

We have a number of activities which have been suggested for the future: squash, tennis, beach days, ten-pin bowling, theatre bookings, games nights, iceskating, dances, picnics, film nights, pop concerts, visits to various festivals, bushwalking, hiking, horse riding, visit to Luna Park, and preparations for special occasions such as Christmas, Easter, Mothers and Fathers day and long week-ends, also rock dance at Guildford or Ashfield and so on. But again I must appeal to YOU to come to our meetings and activities, for without your support and assistance we can not continue. If you have further enquiries or ideas which you feel are needed, please phone one of the following people, who will be pleased to help you:

Sylvia Karbič (S.T.D. 02) 605-3491
John Miklavčič 73-2345
Miriam or Danny Jaketič 73-1571

Spored aktivnosti za februar in marec 1976:

Sobota 6. mar: 'ICE SKATING NIGHT' — Canterbury Ice Rink — 7.30 p.m. Vstopnina: odrasli 1.30, a otroci 0.90 dolarjev.

Sobota 13. mar.: 'GAMES NIGHT' — na Triglavu. Začetek ob 7.30 zvečer.

Sobota 27. mar.: 'TRIGLAV YOUTH CLUB' MEETING! Pridite v čim večjem številu! We need YOUR help and support.

"TRIGLAV" izhaja 6 x letno. Izdaja ga Triglav Pty. Ltd. Za vsebino odgovarja Jože Čuješ, 44 Ryrie Rd., Clemton Park, N.S.W., 2206.

Cena posamezni številki 50c letna naročnina \$3.50. (poština vračunana).

Printed by Mintis Pty. Ltd.
Burwood Rd., Belmore, N.S.W.

NA PREŠERNOVI PROSLAVI

Dovolite, da čestitam vse ki ste prisostvovali Prešernovi akademiji v Sydney-u.

Pohvale je vredna ta umetniško in odlično izvedena ter pripravljena akademija.

Ta koncert je res pokazal Slovensko kulturo in sposobnost naših prednikov, ter sedanjega Slovenstva v Sydney-u.

Udeležba temu programu je bila visokoštevilna, saj tudi je bilo vredno tolike prisotnosti. Ne morem opisati svojega ponosa in zavednosti, da sem Slovenec. Lahko pa tudi rečem in govorim v imenu mnogih ljudi, kateri so z menoj delili ponos in zadovoljnost.

France Prešeren je res moral biti zelo cenjen in priljubljen Slovenskemu narodu, ker še danes živi med Slovenci, kot kadar je bil osebno med njimi in celo še bolj ker vsaj upam, da nima zajedalcev kot jih je imel v njegovi dobi življenja.

Vse priredne točke so bile zelo okusno izvedene posebno pa otroci, te sem pa res oboževal. Za opravilo tega dela mora biti kakšna nenavadna sila vozažu teh malih mojstrov in ta sila so verjetno njihovi starši in odlična potrpežljiva učiteljica gospa Mariza Ličan. Otroci so pokazali fantastičen pogum v solo točkah. Muzikanti "Mavrica" so bili več kot odlični pokazali so kaj se lahko napravi v dveh letih njihovega obstoja, upoštevajoč njihovo mladost. Iz druge strani pa so nam zagodli same Slovenske.

V programu sem opazil, nekatere točke so bile resne druge pa šaljive, tako da so se gledalcem vedno menjali občutki.

Gospod Petkovšek nam je objasn timer, da so harmonike najbolj cenjeni instrumenti v Sloveniji. Naših pet mladih harmonikašev nam je dokazalo, da je harmonika popularna tudi v drugih deželah.

Pokazali so svojo spretnost v tekmo vanju eden proti drugemu, seveda v tem slučaju je samo en prvak. Torej čestitam Joškotu Šajn za njegovo odlično igranje. "Joško zelo dobro si jo urezal".

Dramska skupina je napravila dobro igro, tudi če so imeli samo določen čas za pripravo te izvedbe.

Pesem "Železna cesta" je bila posebno priljubljena ljudem kar je dokazalo dolgotrajno ploskanje. Bili so tudi visoki gostje iz raznih krajev (Dalje na strani 9)

in raznih funkcij, seveda niso vsega mogli razumeti ampak nekaj pa so že, upam, da so ostali zadovoljni.

Eden izmed gostov je bil posebno poln sreče in zadovoljstva. V svojem govoru in obnašanju je marsikaterega presunil, in čisto jasno je pokazal svoje želje do nas vseh in pohvalil naš kulturni program. Tudi je omenil, da mladina ne sme pozabiti na rojstni dom svojih staršev.

To je bil prvi koncert v spomin velikemu možu Slovincu. Ker je ta prireditev pokazala kaj s o Slovenci zmožni bilo bi prav če bi druge podobne sledile tej.

S slovenskimi pozdravi!
Henrik Juriševič (mlajši)

NOVOLETNI POZDRAVI

Kot vsako leto smo tudi letos prejeli mnogo pozdravov ob prestopu iz starega v novo leto, ki niso namenjeni le Triglavu, temveč v enaki meri vsem rojakom v Avstraliji:

Pisali so: častna članica Triglava, pianistka gospa DUBRAVKA TOMŠIČ iz Ljubljane, častni član Triglava, bivši generalni konzul v Sydneyu g. Štefan Trampuž iz Zagreba, Slovenska izseljenska matica (voščilo predsednika g. Draga Seligerja in RTV Ljubljane, ki je bilo tudi na magnetofonskem traku ste slišali na Radio 2EA), dr. Ivko Pustišek, generalni sekretar JRT, Matica iseljenika Hrvatske — odbor Split, Matica iseljenika Hrvatske — Zagreb, Ivanka Skof iz Melbourne, predsednik kluba "Planica" v Wollongonga. Zvonko Groznik, pesnik in pisatelj g. Branko Rudolf iz Maribora, Slovenski ojekt iz Ljubljane skupno z g. Bogdanom Pogačnikom, posebej še član Slovenskega okteta g. Peter Ambrož, kot tudi g. Jože Kores, J.C. Paterson iz Western Australia, Jana Osojnik iz Ljubljane, direktor Radija Ljubljana g. Rigel, jugoslovansko diplomatsko predstavništvo v Avstraliji, senator Tony Mulvihill, deželni poslanec Mr. E. Bedford. Mr. All Grassy bivša župana občine Fairfield Mr. L. Powell in Mr. D. Turte ter g. F. Bresnik in B. Pribac iz Canberre.

MAJHNI SO DEJANSKO VELIKI

Slovenski klub Triglav je prejel pismo, ki izpričuje zavednost naših preprostih ljudi in njihovo veličino v trenutkih, ko gre za pomoč in podporo slovenstvu.

"Okrožnica, ki ste mi jo poslali dne 4. februarja 1976 me je vspebudila k pisanju in tudi k odločitvi, da tudi jaz pripomorem k postavitvi slovenskega kluba v Sydneyu.

Redno prejemam poročila o vašem delu in tudi vaš list, ki mi prinese mnogo veselja in zanimivih poročil in kar sram me je, da še nikoli nisem pomagala s prostovoljnimi delom. V decembru ste mi poslali valobilo na članski sestanek, katerega se žal nisem mogla udeležiti, ker sem pač preveč oddaljena, pa tudi bolj rahlega zdravja. Zdaj, ko pa ste poslali februarško okrožnico, sem videla, da lahko tudi jaz pomagam pri skupnih naporih. Prilagam ček za \$400.00 brezobrestnega posojila, ki vam naj pomaga pri odplačilu zemlje na kateri bo stal naš bodoči slovenski dom."

Prav lepo pozdravljeni in še veliko uspehov pri vašem delu.

M. Šostar.

Gornja gesta skromne slovenske žene je dala odbornikom in prostovoljnimi delavcem pri Triglavu izredno moralno zadoščenje in jo smatramo kot najlepše darilo skupnosti za novo leto. — Triglav.

TEDENSKA POROČILA IZ DOMOVINE

Yugoslav Australian Journal "NOVO DOBO", ki izhaja tedensko in Sydneyu in je razširjen po vsej Avstraliji prinaša tedensko stran o življenju Slovencev v Avstraliji in domovini, pisano v slovenščini. List izhaja ob torkih in ga lahko kupite skoro v vseh predmestnih prodajalnicah časopisov in na železniških postajah. Naročite ga lahko tudi po pošti: P.O. Box K 376 HAYMARKET, N.S.W. 2000.

List je tudi primeren za oglaševanje. Cene oglasom so:

1 cm višine v enem stolpcu \$1.30 (enkratno)
1 cm višine v enem stolpcu \$1.20 (za 250 cm letno)
1 cm višine v enem stolpcu \$1.00 (za 500 cm letno)
1 cm višine v enem stolpcu \$0.90 (za 750 cm ali več let.)

Globina stolpcev je 39 cm, širina 10 cm. Vsaka stran ima 6 stolpcev. Tisk "ofset". Oglasna stran je 39 cm x 26 cm, pol strani 19.5 cm x 26 cm. Četrtna strani 10 cm x 26 cm.

Cena posamezni številki lista "NOVA DOBA" je 25 c v N.S.W. in 30 c v drugih deželah Avstralije.

Skupina učencev med nastopom

WOMEN'S LIB — FEMININE V. MASCULINE?

To maintain something as laughable as the fact that Women's Lib is in any way responsible for women becoming masculine, is not only ridiculous but extremely slow witted. The women's liberation movement has nothing to do with the advancement of "butch" women, or in fact their acceptance. It is basically a fight for human equality, and as that, an equality of rights, wages and living privileges (if any!).

Women have been put down throughout the ages as dumb, fluttery creatures only fit for the looking after the children and their self righteous husbands; who came home from their various hard jobs or amusements. Yes, they worked hard, but took such an intense pride in it, that the idea of woman who was not only able to think, but perhaps originate things as well (She's had plenty of practice with the kids!) was a wound to their carefully nurtured vanity. Or stupidity...

After all, was it not merely through the fact that men were physically stronger, that since the beginning of time they imposed their will upon anyone smaller or weaker than themselves? Primitive, yet convinced that this is as it should be, man crashed through one basic law to another. He overlooked, or deliberately chose to do so, that a woman was of the same race or creed as himself, and not an animal in the jungle. There was no need to be master not only out in the bush; but also at home, not allowing for any "minor" needs or ambitions of his "subordinates"; namely woman. "Woman is mostly a sex object" is a type of remark or pitious comment we often hear these days. It might be overrated and slightly of a generalized nature, yet it still conveys the basic and frustrating feelings of downtrodden women, who were not worth of an opinion of

their own. That is, from the male point of view.

Women, or those which like to still refer to themselves as by this title, do not want to be men. Here are great many misunderstandings occur. To want freedom from thinking, voting and shaping our heritage is not necessarily in conjunction with wanting to be a man. In fact that is the whole point. One doesn't have to be a man to be capable of deeds worth mentioning in history books. One needn't cause wars, destruction and rivalry of all descriptions if one isn't a man. Is this what they're all proud of?

A recognition of woman's brain-power was the first step to liberation of the women's souls. How astounding and unheard of was woman doctor!! Often shunned and feared to be ineffective, women had to fight their way up man's social ladder. They had to prove themselves before they could possibly be accepted and even then, for a long time afterwards, they were considered with a twinkle in the eye and wry amusement; the type of recognition an offspring has, before it starts getting too noisy.

The type of woman, however, who was strong enough to stand up to a man, was perhaps addicted to a somewhat masculine nature. They needed to be, for opposition was strong and often overwhelming. Simpering misses, or wily women practiced and only interested in the arts of flirtation or seduction, of course didn't have and didn't want any part of a campaign designed to incur displeasure in the one area of their long and booming lives, which provided amusement. Therefore, a generalization, misleading and untrue, caused women's libbers to appear in a raffish "out with the boys" light. To some extent this was inheritable, as these women were the only ones

NOVO DRUŠTVO — KARANTANIJA

V nedeljo 8. februarja so rojaki iz Canberre in Quenbeyana ustanovili novo slovensko društvo z imenom Karantanija.

Od ustanovnih 39 članov se je sestanka udeležilo kar 21 oseb, ki so si izbrale devet članski zaupniški odbor pod vodstvom g. Grmekca. Do ustanovitve novega društva, ki naj jačmi tamkajšnjim rojakom svobodo mišljenja je prišlo zaradi 'diktatorialnega vedenja' nekaterih odbornikov pred leti ustanovljenega kluba v Canberri.

RADIO 2 EA

Izvedeli smo, da je etničnemu radiju začasno 'podaljšano življenje' in sicer do konca meseca marca.

Bodočnost radia 2EA je še vedno v zraku, ker se vlada v Canberri še ni odločila za končno rešitev te zadeve. Vkljub močnemu pritisku nekaterih Avstralcev, da bi oddaje ukini, ker baje ustavljajo asimilacijo novo naseljencev prevladuje mnenje, da bodo oddaje vendarle postalne stalne. Predno pa bo zadeva dokončno urejena, po poteklo še več mesecev in to predvsem zaradi zakonodajnim in tehničnim zaprek.

NOV MINISTER ZA EMIGRACIJO

Liberalna stranka je dosledno svoji obljubi po volilni zmagi decembra lanskega leta, oživela ministerstvo za emigracijo. Uradni naslov ministerstva je — MINISTER FOR IMMIGRATION AND ETHNIC AFFAIRS, minister pa je The Honourable MICHAEL JOHN RANDAL MACKELLAR!

Novi minister je postal član parlamenta pri volitvah novembra 1969 (volilni okraj Warringah — N.S.W.) Minister je postal 22. decembra 1975.

Mr. MacKellar je bil član prve parlamentarne delegacija, ki je obiskala Kitajsko republiko junija 1973. Kot član bivše opozicijske vlade je bil odgovoren za emigracijo in to vse od 14. novembra 1974 dalje.

Mr. MacKellar je bil rojen 27. oktobra 1938 v Sydneyu. Obiskoval je Sydney Grammar School, Sydneysko univerzo in univerzo v Oxfordu, kjer je postal Master of Arts.

Mr. MacKellar je poročen in ima dva sina in hčerko. Kot mlad minister ima polno sodobnih idej in lahko upravičeno upamo, da bo izvrševal svojo novo službo v korist vsem "starim" in "novim" Avstralcem.

strong enough to stand up for their rights; at first. Later, they became leaders, goading women further into open revolt, with sometimes rather exaggerated ideas of showing their independence, such as the "burning of bras." Impractical, it only served as a focal point of argument, accusation and fun-poking. Newspapers filled their "valuable" spaces up with thousands of contradictory letters; controversy loomed large. A public interest played up to the full, the event lost its significance (if in fact it ever had any!) and only became an object of ridicule. Had anyone considered it from another point of view, they would have realised that this was very good publicity for W.Lib, but a rather self face sacrificing and "fun at their own expense" way of going about it.

(Dalje na strani 10)

Today, to be modern and "with it" many girls submerge themselves into jeans and tight jackets; meaning to look mannish, yet emphasising their womanhood with every move they make. Not a way to win approval from men for intellectual abilities. Thugh why win approval from a man at all? This is rather a vicious cycle. Woman has finally reached some sort of equality. What most people don't see it that it is a mental equality and was never meant to be physical. Women are women and men are men, but both have brains capable of the same functions and brilliancy. Women have no desire to leave their natural state; actually the'd be at a disadvantage, for they know nothing about being men. The same with men, only with their universal recognition they aren't accused of wanting to be women. If any one ever suggested it, the'd probably receive a well aimed punch in the eye. A remainder from the past?

In the issue "Moman is becoming masculine" I disagree totally, for it is basically unfounded. Men and women are of the same humanoid type, they should have equality in living, since both contribute greatly in the furthering of our population; so when it comes to that, they really cannot do what one another, so why stamp out the one half of the same body, when it could make that body complete?

Jasna Pukl

POZDRAV

Rojak g. Pepi VALENČIČ iz Rima, ki je balinišču na Triglavu podaril 10 prekrasnik "kugl", nam je ob odhodu iz Avstralije poslal naslednje vrstice:

"V SRCU NOSIM KRASNE URICE, KI SEM JIH PREŽIVEL V DRUŽBI ROJAKOV, POSEBNO PA TISTI VEČER NA TRIGLAVU!"

ODŠEL JE

V petek 6. februarja se je preselil v večnost g. ANTON SMRDELJ (Jožetov) iz Zalič pri Ilirski Bistrici. Bil je star 82. let.

Iskreno sožalje družini Šajn iz Preston-a (N.S.W.) izrekajo vsi bližnji prijatelji.

PRISPEVKI ZA ČASOPIS

Naši prošnji za pomoč "Triglavu" so se v letošnjem letu odzvali: F. Brajliah, L. Kralj, M. Barič, A. Gross, M. Ritlop, S. Grmek, B. Pribac, F. Marko, Z. Golob, I. Škof.

Vsem se za prispevek najlepše zahvaljujemo in istočasno prosimo še druge rojake, da sledijo njihovem vzoru in pa da nam pridobivajo novih naročnikov. LISTA BREZPLAČNO NIKOMUR VEČ NE POŠILJAMO, ker so stroški pač preveliki. Zato vas prosimo, da naročnino TAKOJ poravnate. Naš naslov je: "Triglav — News"

P.O. Box 40

Summer Hill, N.S.W., 2130.

NAPRODAJ

Hiša v Summer Hillu (enonadstropna z dvema spalnicama) — Podrobnosti Mrs. Kroiter Tel.: 799-2774 Cena \$28.500.

ŽIVLJENJE PRI PLANICI

Slovenski klub "PLANICA" v Wollongongu je kot staro mlinsko kolo, ki vedno melje in dela; še eno se ne zmelje, že pripravlja drugo. Tak je tudi naš klub. Predno zaključimo eno prireditev, se že skrbno pripravljamo na drugo s trdno željo in prepričanjem, da bo uspela in to še boljše, kot prejšnja.

Mnogokrat se človek vpraša, zakaj vse to, komu v korist? Odgovor je dokaj enostaven, četudi morda ne za vse prepričljiv: Slovenci smo in to hočemo ostati, četudi smo med narodi najmanjši po številu, da ne govorimo o naši majhni družini v Avstraliji, ki je razen tega še raztresena po vsem kontinentu in brez prave medsebojne zveze. Čeprav nas je malo, hočemo svoji mladini pokazati in predati našo kulturno dediščino in to ne le v varstvo — TUDI V OHRANJEVANJE IN RAZVOJ! Želimo, da za vedno ostane to, kar smo dobili od svojih staršev in prednikov. S to željo v srcu mnogi žrtvujejo vse, kar pač morejo; tako denar kot čas. To se seveda ne nanaša le na družbene delavce. Prvotno priznanje gre zavednim slovenskim staršem, ki se trudijo za izobrazbo svojih otrok in njihovo bodočnost. Zaprek imajo polno, posebno še, ko pride do vzgoje v ljubezni in spoštovanju do slovenstva.

Zavedati se moramo, da se mi staramo in da skoro ni novih slovenskih priseljencev, ki bi s svežino slovenske zavesti poživljali naše vrste. Zato je delo za mladino in pa z mladino v naših domovih in organizacijah toliko bolj potrebno. Volja po ohranitvi slovenstva v Avstraliji ni nikak naperjenost proti naši novi domovini oziroma domovini naših otrok; je le posledica naravnih zakonov in kot taka po vseh božjih in človeških postavah ne samo dovoljena, temveč tudi ZAPOVEDANA! Z. Groznik

USPELO SILVESTROVANJE

Lansko silvestrovanje smo imeli rojaki iz okolice Wollongonga v DAPTO. Prireditelj je bil naš slovenski klub PLANICA.

Prireditve je bila tako dobra, da je mnogi vse leto ne bodo pozabili. Dvorana je bila polno zasedena in nikomur ni bilo žal, da je prišel že po prvih akordih našega poznanelega in priljubljenega slovenskega kvarteta ŠERNEK. K razpoloženju je pripomogel tudi obisk prijatelja Slovencev, senatorja g. Tonija Mulvihilla, ki nam je v pozdrav povedal nekaj zelo lepih besed.

V teku prijetne zabave smo izvolili tradicionalno "MIS PLANICA". Častni naslov si je pridobila gospodična Rossana KERČMAR, prisrčna 17. letna hčerka poznane družine Kerčmar, ki je Planici že večkrat priskočila na pomoč, predvsem še v času naše "Ohceti".

Imeli smo tudi bogat srečolov, pri katerem je imela največ sreče dru-

žina VAUPOTIČ; dobili so kar dva glavna dobitka. Seveda so pa tudi nakupili srečk, da so jih ob žrebanju le s težavo pregledovali.

S prireditve smo odhajali v jutranjih urah in to vsi veseli in zadovoljni. Če bomo imeli še več takih prireditev, smo lahko prepričani, da bo dvorana vedno polna zavednih in veselih rojakov.

Odbor Planice se lepo zahvaljuje vsem, ki so k uspehu silvestrovanja pripomogli, posebno požrtvovalni družini Kerčmar. Prepričani smo, da nas bo njihova Rossana dostojno predstavljala v letu 1976 in tako tudi ona pripomogla k razvoju Planice in uspehu slovenstva.

Odbor Planice.

PRVI SLOVENSKI BAL

V teku so velike priprave za PRVI SLOVENSKI BAL V WOLLONGONGU, ki ga bo za 1. maj priredil klub Planica v Town Hall-u v Wollongongu. Že zdaj vabimo vse rojake; od blizu in daleč, posebno člane Triglava iz Sydneya, ki so nam svoj obisk že obljubili. Na prireditvi, ki se bo začela ob 8h in končala...?, bo igral kvartet "ŠERNEK" iz Sydneya.

Za podrobnejše informacije, rezerviranje miz in nakup vstopnic, pišite na naslov: Slovenian Club Planica, P.O. Box 84, DAPTO, N.S.W., 2530. ali telefonirajte g. Grozniku na tel.: 61-4075.

Odbor Planice

SLOVENSKA RAZSTAVA V DAPTO

Kot v preteklosti, smo tudi letos sodelovali na DAPTO SHOW samo s to razliko, da so ne nam prvič v zgodovini te razstave pridružile tudi druge narodnostne skupine. Razstava je bila 16. in 17. januarja. Ker je bila letos velika konkurenca in so druge skupine pač močnejše od nas, smo se morali tokrat zadovoljiti s tretjim mestom, kar pa gotovo ni slabo.

Javnosti smo se ponovno predstavili v soboto 6. februarja s plesom narodnih noš. Zaplesali smo nekaj polk in valčkov ob spremljavi harmonike in klarineta, za kar sta poskrbela naša domača muzikanta g. Slavko Vaupotič in g. Karlo Maksel.

Dapto show ni tako velik, kot v Wollongongu, ali vseeno si je našo razstavo ogledalo nad 10 tisoč obiskovalcev. Nekdo je v šali povedal kar resnico, ko je rekel: "Če bo šlo tako naprej, bo Planica kmalu imela več trofej in priznanj, kot članov."

Te opombe smo bili veseli, ker potrjuje, da je moč tudi v majhnem številu ljudi, če so le ti složni in delavni.

Miss Planice 1976

RODNA GRUDA IN KOLEDAR 1976.

Naročite si mesečno ilustrirano revijo, ki je pisana za Slovence po svetu — cena \$5.00. Naslov RODNA GRUDA

61000 Ljubljana
Cankarjeva 1/II, p.p. 169,
Slovenija — Jugoslavija.

Na istem naslovu lahko naročite tudi zanimivo knjigo SLOVENSKI KOLEDAR 1976. Cena \$4.00.

VAŽNO OBVESTILO

Če ste izvedeli da je izšla februarska številka "Triglava", a je niste dobili, je vzrok v tem, da lista niste plačali za leto 1976 (mi vam ga brezplačno žal ne moremo pošiljati), ali da ste se preselili in nam niste sporočili novega naslova. Kot veste, bo izhajal "Triglav" letos VSAK DRUGI MESEC. Letna naročnina za prejetje po pošti je \$3.50. Naslov za naročnino in dopise je še vedno: P.O. Box 40, Summer Hill, N.S.W., 2130. Prosimo, da naročnino čimprej poravnate. Če ste z listom zadovoljni, ga priporočite tudi drugim.

SLOVENIAN PEOPLE IN AUSTRALIA INVITED TO CO-OPERATE

In-preparation A CONCISE HISTORY ABOUT AUSTRALIAN PHOTOGRAPHY, which includes colourful entries of ethnic activity. In view of this, SLOVENIAN photographers and cinematographers are invited for co-operation. At this stage the author would be most grateful for a personal portrait with date of birth, name, designation and ethnic origin, for inclusion free of charge. Please add address for further communication and send to:

CON TANRE, 61 Belmont Rd., MOSMAN, 2088.

SLOVENCİ PRI JADRANU — MELBOURNE

Med številnimi slovenskimi organizacijami v Melbourne sta morda JADRAN in PLANICA med številno šibkejšimi, nikakor pa ne zaostajata za nikomur v delu in požrtvovalnosti, posebno ne Jadran, ki je res lahko ponosen na svojo zemljo in napredek na njej. Rojakom je v ponos močna skrb kluba za mladino, posebno šolsko, ki šolo pridno obiskuje in tudi v njej dobro napreduje. Klub Planica tudi v ničemer ne zaostaja. Na zemljišču imajo kar 3 balinišča, dvoranico, šolsko sobo in kuhinjo. V soboto 13. decembra 1975 so imeli na zemlji lepo razstavo ročnih del in otroških risb.

TEKMOVANJE

V soboto 13. decembra 1975 sem prvič obiskala zemljišče slovenskega društva PLANICA v Springvalu. Bila sem zelo presenečena. Nisem mogla verjeti, da so v tako kratkem času toliko napredovali, saj imajo že prostrano otroško igrišče, 3 balinišča, dvorano (četudi bolj majhno), kuhinjo, razred v katerem je bila ta dan razstava ročnih izdelkov in otroških risb. Vsa okolica je urejena zelo okusno. K družabnosti pripomore razen vsega tega še dejstvo, da je Planica dobila dovoljenje za točenje alkoholnih pijač.

Ura je bila 10 zjutraj. Na balinišču so se že merile moške ekipe za pokal Planice, ki ga je darovalo istoimensko društvo. V kuhinji so pridno kuhali in pripravljali razne zakuske. Moški so skrbeli za pijačo za vse one, ki so imeli suha grla od preglasnega navijanja za svoje favorite.

Primorski Socialni Klub "JADRAN"

ADRIATIC SEASIDE SOCIAL CLUB

LOT 3, DUNCANS LANE
DIGGERS REST 3427
MELBOURNE, VIC., AUSTRALIA

Z otroškega igrišča se je veselo razlegal otroški vrišč. Vsakdo je točno vedel, kaj je njegovo delo. Nihče ni izstopal na površje, vsi so skromno in tiho zapovedovali in še bolj poslušno sprejemali povelja. To pa je lahko samo pri takih organizatorjih, kot so odborniki Planice. Kljub velikim skrbem so ostali njihovi obrazi vedri in nasmejani. To se je posebno izražalo pri g. Pavlu Sedmaku in pri onih, ki so mu pomagali.

Tekmovanje je trajalo dva dni. Vrstile so se moške četvorke in trojke ter ženske ekipe. Zastopana je bila Canberra, Geelong, Eltham in Jadran. Ženska ekipa Jadrana se je najprej srečala z igralkami Planice. Igrale so zelo lepo in ob koncu smo jim častitale na zmagi in okusni uniformi. Na splošno so vse ekipe igrale zelo lepo in se disciplinirano vedle. Posebno priznanje gre ekipama iz Canberre ki sta prišli tako daleč. Ekipe iz Geelonga pa so imele naporno, ker so omejili vsa srečanja na nedeljo. Ekipa Jadrana je prvič na-

stopala. Tu se lahko zahvalimo g. Dragotu Vlahu, ki nas je organiziral in popeljal med ostale ekipe. Za nas je bil to velik dogodek, čeprav smo bile zadnje. Medtem, ko se je trojka Jadrana častno borila z močnim Geelongom za prvo mesto.

Seveda so zmagali najboljši in to so bili: četvorka in ženska ekipa z Eltham-a in trojka iz Geelong-a.

Gledalci so uživali in pridno navijali. Človek je dobil vtis, da so se vsi gledalci in igralci zlili v eno samo bitje. Oči vseh so bile uprte v tisti mali okrogli predmet, ki se je pravilno, prepočasno ali prehitro kotatil k poslanemu cilju.

Da ne govorim o našem referentu Dragotu, kako ga je poglana v zrak vsaka krogla, ki je prispela tja, kamor je on želel, da pride. Drago, želele smo zmagati že zaradi tebe. Trudile smo se, a kaj, ko dobro veš, da smo nekatere imeli krogle še le drugič v rokah. Če na boš še nadalje učil, ti obljubljam, da te ne bomo razočarale. Šle bomo s teboj kamorkoli nas bo klicala dolž-

nost ekipe. Uživale smo vsak trenutek tekmovanja.

Vesetje nas je še enkrat prevzelo, ko je prišlo na vrsto podeljevanje pokala in priznanj. Predsednik društva "Planica" g. MATIJA CIMERMAN je marsikatero povedal, da smo se smejali na vsa usta. Lepo je bilo od predsednikov ostalih društev, da so se zahvalili organizatorjem za delo in trud. Drago je prav povedal, ko je rekel, da je planiški referent imel težjo nalogo kot mi, ki smo igrali. Kljub neprijetnemu dnevu — vremenu, je vse poteklo brez spodrsrlajev.

Častitam vam, ker ste v tako kratkem času dosegli velike uspehe. To rečem še enkrat, da je kaj takega mogoče le tam, kjer je pravo vodstvo.

Kakor je mogočna skakalnica Planica v ponos vsem Slovencem in Jugoslovanom, tako je lahko vaše društvo "PLANICA" v ponos vam samim in vzgled vsem Slovencem v Avstraliji.

Ivanka Škof

ADRIATIC

TRADE & TOURIST CENTRE

Mi smo najbolj razširjena in izkušena turistična agencija za Slovenske rojake in ostale Jugoslovane v Avstraliji. Najdete nas skoro v vseh zveznih deželah, glavni urad pa imamo na novem naslovu:

155 YORK & MARKET STREET,
SYDNEY, N.S.W., 2000.

Telefonske številke: 29-5210 ali 29-5481. Govorite lahko v slovenščini.

Naše podjetje ima veliko podružnico v Newtownu (Sydney) na 347 King Street, telefon: 516-1558 ali 516-1563,

Cabramatti in drugih večjih predmestjih.

V glavnem mestu Avstralije v Canberra nas zastopa

EGON KATNIK

P.O. Box 564,

QUEANBEYAN, N.S.W., 2620.

Telefon: 88-2630.

Rojaki v Melbourne nas lahko dobijo v naši podružnici za Victorijo:

ADRIATIC TRADE & TOURIST
CENTRE

177 Collins Str.,

Melbourne, Vic., 3000.

Telefon: 63-7441.

ADRIATIC — urejuje vse, kar je v zvezi s potovanjem, pa naj bo to po Avstraliji, v domovino ali iz domovine, ali v katero koli deželo na svetu.

MI IMAMO AGENCIJO ZA: QANTAS — JAT — JAL — LUFTHANSA — AIR CANADA in vse druge večje in manjše letalske in plovne družbe. Naše podjetje je član mednarodne potovalne agencije IATA.

OTROKOM DOPOLNILE ŠOLE JADRAN

Dragi otroci, ko tako pred menoj sedite,
se za trenutek zamislim in se mi zdite:
da ste naših travnikov cvetke,
da so vaše bistre glavice bele marjetke,
da ste rahli valčki našega morja,
da ste naših gozdov mlada drevesa.

::::

Včasih ste kot pisani metuljčki,
ki od cveta do cveta frfotajo,
kje bodo pristali, pa sami ne znajo.
Nekateri požete zvenče kot škrjančki,
drugi ste poredni kot pravi cigančki

::::

Prav je, da ste sedaj taki,
a ko odrastete bodite korenjaki,
ne bodite ptice kukavice,
ne obaračajte se po vetru kot vetrnice!
Postanite močni, silni kot valovi našega morja,
odločni in trdni, kot skale slovenskih gorá!

Ivanka Škof

INSTALATION SERVICE — REPAIR

HOME OIL HEATING

V poletnih mesecih je ekonomsko najprimernejši čas za ureditev zimskega ogrevanja vaših hiš in stanovanj. Prihranek je neverjeten, posebno še pri današnjem naraščanju cen.

Za podrobnosti telefonirajte na:

Stanko Fabjan

80-5733

104 Charles Str., — PUTNEY.

Petra Tašner se predstavlja občinstvu

ZAHVALA IZSELJENSKI MATICI

Učenci Triglavске dopolnilne šole v Canley Vale (Sydney), kakor tudi učitelji, se Slovenski izseljenski matici najlepše zahvaljujejo za bogato pošiljko slovenskih šolskih knjig, ki jih je šola pravkar prejela, kakor tudi za številne zemljevide Slovenije in Jugoslavije. Z velikim veseljem smo sprejeli tudi otroške igrice in slikanice.

Upamo, da naredimo prav, če na pomoč Slovenske izseljenske matice opozorimo tudi druga slovenska društva širom Avstralije, ki skrbе za vzgojo in pouk slovenske mladine, kakor tudi starše, ki svojih otrok ne morejo pošiljati k organiziranemu pouku slovensčine. Obrnite se na Slovensko izseljensko matico v Ljubljano. Če gre za slovensko mladino, vaša prošnja ne bo naletela na gluha ušesa.
Slovenska dopolnilna šola
Triglav v Sydneyu.

NAPAD NA OSAMLJENO ŽENO

V torek popoldne (17.2.76) je neznan vsiljvec vdrl v stanovanje gospe Antonije ISKRA (Leihhardt — Sydney), jo s pestjo udaril po glavi, da je obležala brez zavesti, ji zvezal roke in noge, pobral \$30.00 in jo nezavestno pustil v sobi, dokler je

nista našla iz šole se vračujoča sinova. Ko sta otroka zagledala mamo na tleh zvezano in z zamašenimi usti, sta se na vso moč prestrašila, vendar sta imela še toliko prisotnosti, da sta jo odvezala in rešila mučnega položaja.

Oba fanta sta učenca Triglavске dopolnilne šole v Canley Vale.

YUGOSLAV AIRLINES

Najkrajša in najenostavnejša pot domov je z J.A.T.-om.

Letala jugoslovanske letalske družbe imajo direktno zvezo med Sydneyem in Beogradom. Odlet iz Sydneya vsak četrtek 4.15 h popoldne in vsako nedeljo ob istem času.

Vsa pojasnila lahko dobite pri vašem potniškem agentu ali pa pri pisarni

YUGOSLAV AIRLINES

88 Pitt Street, SYDNEY, telefoni: 221-2899, 232-3399.

Za rezervacije telefonirajte na: 221-2199.

V Sydneyu imamo svoj urad zdaj še na: 126 PHILIP STREET.

Pisarna je odprta od 9h zjutraj do 5.30 h popoldne, kakor tudi ob sobotah dopoldne med 9. in 12. uro.

Rojaki v Victoriji in Melbourne imajo na razpolago naše urade na

500 COLLINS STREET,

MELBOURNE — Telefon: 612-2256.

